

Szczegółowy opis przedmiotu zamówienia zawierający wykaz mienia deklarowanego do ubezpieczenia oraz warunki obligatoryjne, a także klauzule dodatkowe dla ubezpieczenia majątku i odpowiedzialności cywilnej Miejskiego Zarządu Dróg i Mostów w Jaworznie, dotyczący części 1 zamówienia.

I. Ubezpieczenie mienia od wszystkich ryzyk

1. Zakres ubezpieczenia

Wszystkie zgłoszone do ubezpieczenia grupy mienia objęte są ochroną ubezpieczeniową w zakresie od wszystkich ryzyk. Ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność za nagłe, nieprzewidziane i niezależne od woli ubezpieczonego zdarzenia powodujące zniszczenie, uszkodzenie lub utratę przedmiotów ubezpieczenia objętych ochroną, z zastrzeżeniem wyłączeń oraz z uwzględnieniem dodatkowych postanowień obligatoryjnych i zaakceptowanych warunków fakultatywnych.

- 1.1. Z zastrzeżeniem pkt. 1 powyżej zakres ubezpieczenia obejmuje w szczególności następujące ryzyka (szkody wyrządzone przez wymienione zdarzenia w przedmiocie ubezpieczenia):
  - 1.1.1. pożar, uderzenie pioruna, eksplozję i implozję, upadek statku powietrznego (rozumiany jako katastrofa bądź przymusowe lądowanie samolotu lub innego obiektu latającego, upadek jego części, przewożonego ładunku albo zrzuconego awaryjnie paliwa), zniszczenie lub uszkodzenie ubezpieczonego mienia wskutek akcji gaśniczej i/lub ratowniczej, w tym rozbiórki, wyburzania lub odgruzowywania, prowadzonej w związku z zaistniałym zdarzeniem losowym, objętym ochroną ubezpieczeniową, a także prowadzonej w mieniu osób trzecich
  - 1.1.2. huragan rozumiany jak wiatr o prędkości min. 13,9 m/s, grad, w tym szkody powstałe na skutek huraganu i/lub gradu w przedmiotach trwale zamocowanych na budynkach i budowlach, takich jak szyldy, reklamy neonowe i świetlne, kamery przemysłowe, markizy okienne, okiennice, anteny wraz z ich konstrukcjami mocującymi, o ile ich wartość jest uwzględniona w sumie ubezpieczenia tych budynków i/lub budowli albo została ustalona odrębnie w umowie ubezpieczenia; wiatr, deszcz, deszcz nawalny, grad, śnieg, lód, działanie mrozu, szkody powstałe w wyniku przypalenia lub osmalenia jeśli nie było ognia, lawina, trzęsienie ziemi, obsunięcie się ziemi, uderzenie pojazdu w ubezpieczone mienie lub przez przewożony tym pojazdem ładunek – bez względu na to, kto jest ich posiadaczem, w tym uderzenie wózka widłowego albo innego pojazdu wykorzystywanego do transportu wewnętrznego, dym, sadza, huk ponaddzwiękowy, upadek drzew, budynków lub budowli (rozumiany jako szkody spowodowane w wyniku upadku na przedmiot ubezpieczenia drzew, ich fragmentów, masztów, dźwigów, kominów lub innych budowli albo ich części lub elementów, bez względu na to, kto jest ich posiadaczem), skażenie lub zanieczyszczenie ubezpieczonego mienia w wyniku zdarzeń objętych umową ubezpieczenia
  - 1.1.3. powódź – zgodnie z podaną definicją
  - 1.1.4. awarię instalacji lub urządzeń technologicznych – szkody w instalacjach lub urządzeniach wodociągowych, kanalizacyjnych, centralnego ogrzewania oraz innych instalacjach i urządzeniach technologicznych (w tym przesyłających media), łącznie z kosztami robót pomocniczych związanych z ich naprawą i rozmrożeniem oraz kosztami poszukiwań miejsca powstania awarii
  - 1.1.5. zalanie – szkody powstałe w związku wydobywaniem się wody, pary lub innych cieczy z instalacji albo urządzeń wodociągowych, kanalizacyjnych, centralnego ogrzewania lub innych przewodów i urządzeń technologicznych oraz zbiorników, znajdujących się wewnątrz budynku lub na posesji objętej ubezpieczeniem, m.in. wskutek:
    - awarii tych instalacji lub urządzeń,
    - samoistnego rozszczelnienia się zbiorników lub ich stłuczenia albo pęknięcia,
    - cofnięcia się ścieków z sieci kanalizacyjnej,
    - samoczynnego uruchomienia się wodnych instalacji gaśniczych z przyczyn innych niż pożar,
    - nieumyślnego pozostawienia otwartych zaworów w sieci wodociągowej,
    - działania osób trzecich (w tym pracowników)
  - 1.1.6. szkody w ubezpieczonym mieniu przez wodę pochodzącą z topnienia śniegu i/lub lodu, pokrywającego dach lub inne elementy budynków lub budowli, również wtedy, gdy nieszczelność dachu lub innych elementów powstała w wyniku działania mrozu
  - 1.1.7. przepięcia zgodnie z podaną klauzulą
  - 1.1.8. katastrofę budowlaną zgodnie z podaną definicją
  - 1.1.9. kradzież z włamaniem, rabunek, kradzież w transporcie, kradzież zwykłą
  - 1.1.10. stłuczenie przedmiotów szklanych zgodnie z podaną klauzulą

2. Przedmiot ubezpieczenia:

- 2.1. Przedmiotem ubezpieczenia jest interes majątkowy ubezpieczającego/ubezpieczonego w odniesieniu do m.in. następujących kategorii mienia:
  - 2.1.1. obiekty budowlane (zgodnie z ustawą Prawo budowlane): budynki i budowle; obiekty podobne pod względem konstrukcyjnym do budowli; obiekty małej architektury (w tym pomniki, rzeźby, kompozycje przestrzenne); tymczasowe obiekty budowlane (np. stragany, kioski);
  - 2.1.2. pozostałe środki trwałe (grupy 3 – 8 KŚT), przedmioty podlegające jednorazowej amortyzacji, wyposażenie i przedmioty niskocenne;
  - 2.1.3. środki niskocenne;
  - 2.1.4. środki obrotowe;
  - 2.1.5. mienie osób trzecich;
  - 2.1.6. nakłady adaptacyjne i inwestycyjne (w środki własne i obce);
  - 2.1.7. gotówka i inne walory pieniężne;
  - 2.1.8. znaki drogowe z konstrukcją wsporczą (jeśli występuje), elementy bezpieczeństwa ruchu drogowego, tablice z nazwami ulic i miejscowości oraz podobne, drogowskazy, słupy oświetleniowe, lampy, sygnalizacja świetlna, oświetlenie uliczne;
  - 2.1.9. budowle nieujęte w ubezpieczeniu systemem sum stałych (np. ogrodzenia, balustrady, przystanki, wiaty, maszty flagowe,

ekrany akustyczne, bariery energochłonne, barierki, drogi i chodniki wewnętrzne, place, sieci c.o., gazowe itp., obiekty małej architektury itp.);

- 2.1.10.** urządzenia i wyposażenie zewnętrzne nieujęte w ubezpieczeniu systemem sum stałych (np. iluminacje budynków, hydranty, pojemniki i kosze na śmieci i surowce wtórne, wyposażenie placów zabaw, parków, skwerów, boisk, ławki itp.);
- 2.1.11.** system sieci teletechnicznej, deszczowej, wodociągowej, sanitarnej i kanalizacyjnej (wraz z przyłączami i pokrywami).

Uznaje się, że wyłączenia ogólnych lub szczególnych warunków ubezpieczenia wykonawcy dotyczące powyższych kategorii mienia nie obowiązują. Ponadto wyłączeniu z zakresu ochrony nie podlega żaden składnik mienia wymieniony w wykazie majątku deklarowanego do ubezpieczenia.

- 2.2.** Przedmiotem ubezpieczenia jest mienie, którego właścicielem lub posiadaczem (w tym zarządcą lub administratorem) na podstawie zawartej umowy lub stanu faktycznego jest ubezpieczający oraz mienie użytkowane na podstawie umów cywilno-prawnych (leasingu, najmu, dzierżawy, użyczenia, wypożyczenia itp.).

- 2.3.** System ubezpieczenia: na sumy stałe oraz na pierwsze ryzyko.

- 2.3.1.** Wykaz mienia deklarowanego do ubezpieczenia w systemie sum stałych zawiera załącznik nr 2 do SWZ, zakładka nr 1.

- 2.3.2.** Ubezpieczenie nieruchomości obejmuje budynki i budowle wraz ze stałymi elementami. Za stałe elementy należy uznać m.in. elementy wyposażenia i wystroju wnętrz nieruchomości, trwale z nimi związane, a w szczególności:

- a) instalacje zewnętrzne i wewnętrzne infrastruktury technicznej (wodnokanalizacyjnej, grzewczej, elektrycznej, gazowej, wentylacyjnej, klimatyzacyjnej) i teletechnicznej (telefonicznej, teleinformatycznej i informatycznej, światłowodowej, domofonowej, antenowej, alarmowej, kamery), linie elektryczne wraz ze stacjami transformatorowo - rozdzielczymi oraz linie naziemne, podziemne i ich wyposażenie, jeżeli służą wyłącznie zaspokojeniu potrzeb ubezpieczonego w ramach prowadzonej działalności i stanowią jego własność oraz zlokalizowane są na terenie będącym w jego posiadaniu i znajdują się w odległości nie większej niż 100 m od ubezpieczanych budynków i budowli;
- b) urządzenia i elementy stanowiące integralną część instalacji infrastruktury technicznej i trwale z nią połączone (piece centralnego ogrzewania – co, instalacja ciepłej wody, instalacja zimnej wody),
- c) trwale zabudowy funkcjonalne: obudowy instalacji i grzejników,
- d) okna i drzwi wraz z oszkleniem, oszklenie zewnętrzne i wewnętrzne, zamknięcia i zabezpieczenia przeciwwłamaniowe,
- e) wykładziny i okładziny ścian, podłóg, sufitów, tynki wewnętrzne i powłoki malarskie.

- 2.4.** Ubezpieczenie mienia w systemie pierwszego ryzyka:

- 2.4.1.** Ubezpieczenie nakładów inwestycyjnych i adaptacyjnych. Suma ubezpieczenia: 500 000,00 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w każdym okresie ubezpieczenia. Suma ubezpieczenia w wartości odtworzeniowej nowej.

- 2.4.2.** Ubezpieczenie środków obrotowych. Suma ubezpieczenia: 50 000,00 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w każdym okresie ubezpieczenia. Suma ubezpieczenia według kosztów zakupu lub wytworzenia.

- 2.4.3.** Ubezpieczenie środków niskocennych i mienia z konta 013. Suma ubezpieczenia: 50 000,00 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w każdym okresie ubezpieczenia. Suma ubezpieczenia w wartości odtworzeniowej nowej.

- 2.4.4.** Ubezpieczenie gotówki i innych wartości pieniężnych. Suma ubezpieczenia: 50 000,00 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w każdym okresie ubezpieczenia. Suma ubezpieczenia w wartości nominalnej.

- 2.4.5.** Ubezpieczenie urządzeń i wyposażenia zewnętrznego nieujętego w ubezpieczeniu systemem sum stałych (np. iluminacje budynków, hydranty, elementy infrastruktury drogowej, tablice informacyjne, wyposażenie placów zabaw, parków, skwerów, boisk, ławki itp.). Suma ubezpieczenia: 100 000,00 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w każdym okresie ubezpieczenia. Suma ubezpieczenia w wartości odtworzeniowej nowej.

- 2.4.6.** Ubezpieczenie znaków drogowych z konstrukcją wsporczą (jeśli występuje), elementów bezpieczeństwa ruchu drogowego, tablic z nazwami ulic i miejscowości oraz podobnych, słupów oświetleniowych, lamp, sygnalizacji świetlnej, oświetlenia ulicznego, oświetlania mostów, wiaduktów, tuneli, kładek pieszych, kładek pieszo-rowerowych, itp. Suma ubezpieczenia: 500 000,00 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w każdym okresie ubezpieczenia. Suma ubezpieczenia w wartości odtworzeniowej nowej.

- 2.4.7.** Ubezpieczenie systemu sieci teletechnicznej, deszczowej, wodociągowej, sanitarnej i kanalizacyjnej (wraz z przyłączami i pokrywami). Suma ubezpieczenia: 200 000,00 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w każdym okresie ubezpieczenia. Suma ubezpieczenia w wartości odtworzeniowej nowej.

- 2.4.8.** Ubezpieczenie budowli nieujętych w ubezpieczeniu systemem sum stałych (np. ogrodzenia, balustrady, bariery, przystanki, ekrany, wiaty, maszty flagowe, obiekty małej architektury itp.). Suma ubezpieczenia: 200 000,00 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w każdym okresie ubezpieczenia. Suma ubezpieczenia w wartości odtworzeniowej nowej.

- 2.5. Limity odpowiedzialności dla ubezpieczenia mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku:**

Lp.	Przedmiot ubezpieczenia	Suma ubezpieczenia
1	Środki trwałe, w tym konto 013, maszyny, urządzenia i wyposażenie, mienie ruchome, sprzęt elektroniczny deklarowany do ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk, środki niskocenne	500 000,00 zł
2	Środki obrotowe	50 000,00 zł
3	Gotówka i inne wartości pieniężne od kradzieży z włamaniem	50 000,00 zł
4	Gotówka i inne wartości pieniężne od rabunku w lokalu (w tym opłaty i podatki zbierane przez inkasentów)	50 000,00 zł

5	Gotówka i inne wartości pieniężne w transporcie (w tym opłaty i podatki zbierane przez inkasentów) - teren RP	50 000,00 zł
---	---	--------------

2.5.1. Wymagany zakres ubezpieczenia obejmuje szkody w ubezpieczonym mieniu powstałe wskutek kradzieży z włamaniem lub rabunku (dokonanych lub usiłowanych), polegające na:

- 1)** utracie lub ubytku ubezpieczonego mienia z powodu jego zaboru,
- 2)** zniszczeniu lub uszkodzeniu ubezpieczonego mienia spowodowanego dewastacją i wandalizmem,
- 3)** zniszczeniu, uszkodzeniu lub utracie zabezpieczeń (limit 30 000,00 zł).

2.6. Ubezpieczenie przedmiotów szklanych od stłuczenia: limit odpowiedzialności w każdym rocznym okresie ubezpieczenia wynosi **50 000,00 zł** na jedno i wszystkie zdarzenia w każdym okresie ubezpieczenia (wartość odtworzeniowa nowa).

3. Rodzaje wartości przyjęte do ubezpieczenia

- 3.1.** obiekty budowlane (zgodnie z ustawą Prawo budowlane): m.in. budynki i budowle; obiekty podobne pod względem konstrukcyjnym do budowli; obiekty niepołączone trwale z gruntem; tymczasowe obiekty budowlane, bramy, ogrodzenia – wartość odtworzeniowa nowa lub księgowa brutto
- 3.2.** obiekty małej architektury (w tym pomniki, rzeźby, kompozycje przestrzenne) – wartość księgowa brutto lub odtworzeniowa nowa
- 3.3.** pozostałe środki trwałe (grupy 3 – 8 KŚT, konto 013) – wartość księgowa brutto lub odtworzeniowa nowa
- 3.4.** sprzęt i urządzenia elektroniczne, elektryczne i techniczne - wartość księgowa brutto
- 3.5.** lub odtworzeniowa nowa
- 3.6.** solary, instalacje i kolektory solarne - wartość księgowa brutto
- 3.7.** sieci wodno-kanalizacyjne, sanitarne i deszczowe, instalacje i sieci elektryczne, teleinformatyczne, informatyczne, energetyczne i elektroniczne - wartość księgowa brutto lub odtworzeniowa nowa
- 3.8.** środki niskocenne, przedmioty podlegające jednorazowej amortyzacji, wyposażenie
- 3.9.** i przedmioty niskocenne, mienie z konta 013 - wartość odtworzeniowa nowa
- 3.10.** środki obrotowe – wartość wytworzenia lub zakupu
- 3.11.** mienie osób trzecich – wartość odtworzeniowa nowa
- 3.12.** nakłady adaptacyjne i inwestycyjne - wartość odtworzeniowa nowa
- 3.13.** gotówka i inne walory pieniężne – wartość nominalna
- 3.14.** budowle nieujęte w ubezpieczeniu systemem sum stałych – wartość odtworzeniowa nowa
- 3.15.** znaki drogowe z konstrukcją wsporczą (jeśli występuje), elementy bezpieczeństwa ruchu drogowego, tablice z nazwami ulic i miejscowości oraz podobne, słupy oświetleniowe, lampy, sygnalizacja świetlna, oświetlenie uliczne – wartość odtworzeniowa nowa
- 3.16.** urządzenia i wyposażenie zewnętrzne nieujęte w ubezpieczeniu systemem sum stałych – wartość odtworzeniowa nowa
- 3.17.** system sieci teletechnicznej, deszczowej, wodociągowej, sanitarnej i kanalizacyjnej (wraz z przyłączami i pokrywami) – wartość odtworzeniowa nowa
- 3.18.** przedmioty szklane – wartość odtworzeniowa nowa

Uwaga: ubezpieczający pozostawia sobie prawo do zmiany rodzaju wartości.

4. Wyłączenia odpowiedzialności ubezpieczyciela w zakresie ubezpieczenia – zgodnie z postanowieniami ogólnych lub szczególnych warunków ubezpieczenia mających zastosowanie do umowy ubezpieczenia, jednakże z uwzględnieniem wszystkich postanowień specyfikacji warunków zamówienia, które mają pierwszeństwo.

5. Warunki szczególne obligatoryjne:

- 5.1.** Przyjęcie treści definicji podanych w SWZ
- 5.2.** Przyjęcie ryzyka katastrofy budowlanej
- 5.3.** Przyjęcie ryzyka huraganu jako wiatru o prędkości min. 13,9 m/s.
- 5.4.** Przyjęcie podanej klauzuli likwidacyjnej
- 5.5.** Przyjęcie podanej klauzuli automatycznego pokrycia (limit wspólny z ubezpieczeniem sprzętu elektronicznego od wszystkich ryzyk)
- 5.6.** Przyjęcie podanej klauzuli strajków i zamieszek (limit wspólny z ubezpieczeniem sprzętu elektronicznego od wszystkich ryzyk)
- 5.7.** Przyjęcie podanej klauzuli stempla bankowego lub pocztowego
- 5.8.** Przyjęcie podanej klauzuli zbycia przedmiotu ubezpieczenia
- 5.9.** Przyjęcie podanej klauzuli czasu ochrony
- 5.10.** Przyjęcie podanej klauzuli nieściągnięcia rat niewymagalnych
- 5.11.** Przyjęcie podanej klauzuli uznania stanu zabezpieczeń
- 5.12.** Przyjęcie podanej klauzuli zgłaszania szkód
- 5.13.** Przyjęcie podanej klauzuli miejsc ubezpieczenia
- 5.14.** Przyjęcie podanej klauzuli odtworzenia lub odnowienia dokumentów
- 5.15.** Przyjęcie podanej klauzuli szkód mechanicznych
- 5.16.** Przyjęcie podanej klauzuli szkód elektrycznych

- 5.17. Przyjęcie podanej klauzuli usunięcia przyczyn awarii
- 5.18. Przyjęcie podanej klauzuli ubezpieczenia mienia w transporcie
- 5.19. Przyjęcie podanej klauzuli robót budowlano – montażowych
- 5.20. Przyjęcie podanej klauzuli przechowywania mienia
- 5.21. Przyjęcie podanej klauzuli reprezentantów
- 5.22. Przyjęcie podanej klauzuli usunięcia pozostałości po szkodzie
- 5.23. Przyjęcie podanej klauzuli wynagrodzenia rzeczoznawców i ekspertów
- 5.24. Przyjęcie podanej klauzuli kradzieży stałych elementów budynków i budowli
- 5.25. Przyjęcie podanej klauzuli zmian w odbudowie
- 5.26. Przyjęcie podanej klauzuli ubezpieczenia kosztów dodatkowych
- 5.27. Przyjęcie podanej klauzuli zwiększonych kosztów działalności
- 5.28. Przyjęcie podanej klauzuli dodatkowej prewencyjnej sumy ubezpieczenia
- 5.29. Przyjęcie podanej klauzuli wyłączenia ryzyka z eksploatacji
- 5.30. Przyjęcie podanej klauzuli ubezpieczenia przepięć
- 5.31. Przyjęcie podanej klauzuli szkód w przedmiotach szklanych
- 5.32. Przyjęcie podanej klauzuli automatycznego pokrycia konsumpcji sumy ubezpieczenia w ubezpieczeniu mienia systemem sum stałych
- 5.33. W odniesieniu do wszystkich składników mienia, bez względu na rodzaj przyjętej wartości, zniesiona zostaje tzw. reguła proporcjonalnej redukcji odszkodowania lub jej pochodne. Jakiegokolwiek postanowienia ogólnych lub szczególnych warunków ubezpieczenia, dotyczące proporcjonalnego zmniejszenia odszkodowania lub innej proporcjonalnej jego redukcji, nie będą miały zastosowania.
- 5.34. Przyjęcie ryzyka dewastacji mienia z limitem odszkodowawczym w wysokości 100 000,00 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w każdym okresie ubezpieczenia, z włączeniem szkód powstałych wskutek pomalowania, w tym graffiti, z limitem odszkodowawczym 10 000,00 zł.
- 5.35. Ochrona ubezpieczeniowa, do limitu odszkodowawczego w wysokości 200 000,00 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w każdym okresie ubezpieczenia, obowiązuje również wtedy, jeśli do szkody w ubezpieczonym mieniu doszło w momencie, gdy mienie to czasowo znajdowało się poza miejscem ubezpieczenia, na terytorium RP (np. w związku z remontem, naprawą, wypożyczeniem, adaptacją, organizowaną imprezą, ekspozycją, akcjami ratowniczymi).
- 5.36. Zakres ubezpieczenia sprzętu elektronicznego deklarowanego do ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk obejmuje także szkody powstałe wskutek działania człowieka (do limitu w wysokości 20 000,00 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w każdym okresie ubezpieczenia), tj. nieostrożności, zaniedbania, niewłaściwego użytkowania, braku kwalifikacji, błędu operatora oraz błędów konstrukcyjnych, wadliwych materiałów, wad produkcyjnych, indukcji. Dla szkód wynikających z upuszczenia sprzętu elektronicznego przenośnego ustalona zostaje franszyza redukcyjna w wysokości 200,00 zł.
- 5.37. W odniesieniu do sprzętu elektronicznego o charakterze przenośnym, ochrona ubezpieczeniowa obowiązuje poza miejscem ubezpieczenia – zgodnie z treścią klauzuli ubezpieczenia sprzętu przenośnego poza miejscem ubezpieczenia.
- 5.38. Ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność za szkody powstałe w ubezpieczonym mieniu w przypadku jego przeniesienia do innej lokalizacji.
- 5.39. Zakres ubezpieczenia obejmuje uszkodzenie ubezpieczonego mienia wskutek akcji gaśniczej i/lub ratowniczej, w tym rozbioru, wyburzenia lub odgruzowywania, prowadzonej w związku z zaistniałym zdarzeniem losowym, objętym ochroną ubezpieczeniową, a także prowadzonej w związku ze zdarzeniem losowym, zaistniałym w mieniu osób trzecich.
- 5.40. Ochrona ubezpieczeniowa zostaje rozszerzona o szkody w nasadzeniach (terenach zielonych) do limitu w wysokości 5 000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia.
- 5.41. Dla szkód których wartość nie przekracza 3 000,00 zł, w tym polegających na dewastacji lub wandalizmie, możliwa jest tzw. samolikwidacja szkody, pod warunkiem powiadomienia ubezpieczyciela po otrzymaniu informacji o zaistnieniu szkody i przy jednoczesnym zabezpieczeniu danych umożliwiających weryfikację rodzaju i rozmiaru szkody (pisemny protokół z miejsca zdarzenia opisujący przypuszczalne jego przyczyny oraz rodzaj i rozmiar szkody, a także dokumentację fotograficzną). W przypadku podejrzenia, iż szkoda jest konsekwencją popełnienia czynu zabronionego ubezpieczający powiadomi niezwłocznie policję, nie później niż w ciągu 24 godzin.
- 5.42. Przyjęcie podanej klauzuli niezawiadomienia w terminie o szkodzie
- 5.43. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje również mienie, które znajduje się na zewnątrz
- 5.44. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje mienie osób trzecich do sumy 50 000,00 zł
- Dodatkowo w ubezpieczeniu od kradzieży z włamaniem i rabunku**
- 5.45. Przyjęcie podanej klauzuli naprawy zabezpieczeń przeciwkradzieżowych
- 5.46. Rozszerzenie ochrony ubezpieczeniowej o ryzyko wandalizmu
- 5.47. Rozszerzenie ochrony ubezpieczeniowej o ryzyko dewastacji
- 5.48. Objęcie ochroną ubezpieczeniową kradzieży zwykłej ubezpieczonego mienia, z limitem odszkodowawczym 10 000,00 zł w każdym okresie ubezpieczenia (wspólnym z limitem w ubezpieczeniu sprzętu elektronicznego), z franszyzą redukcyjną 300,00 zł.
- 5.49. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje mienie osób trzecich do sumy 50 000,00 zł
- 5.50. W odniesieniu do ubezpieczenia ryzyka rabunku gotówki w trakcie transportu dokonywanego przez pracowników ubezpieczyciel nie będzie wymagał stosowania zasad transportu w odniesieniu do zabezpieczeń technicznych, jak i sposobu konwojowania poza określonymi w obowiązujących na dzień zawarcia umowy przepisach i rozporządzeniach.
- 5.51. Franszyzy i udziały własne**
- 5.51.1. Franszyza integralna: 200,00 zł, za wyjątkiem ubezpieczenia mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku, gdzie franszyza ta wynosi 100,00 zł oraz ubezpieczenia przedmiotów szklanych, gdzie franszyza integralna wynosi 50,00 zł
- 5.51.2. Franszyza redukcyjna i udział własny – brak

6. Klauzule dodatkowe

- 6.1.** Przyjęcie podanej klauzuli przezornej sumy ubezpieczenia
- 6.2.** Przyjęcie podanej klauzuli pokrycia kosztów naprawy uszkodzeń powstałych w mieniu otaczającym
- 6.3.** Przyjęcie podanej klauzuli uznania okoliczności
- 6.4.** Przyjęcie podanej klauzuli zmiany wielkości ryzyka
- 6.5.** Przyjęcie podanej klauzuli wypłaty bezspornej części odszkodowania
- 6.6.** Zniesienie franszyzy integralnej

II. Ubezpieczenie sprzętu elektronicznego od wszystkich ryzyk**1. Wymagany zakres ubezpieczenia:**

Wszystkie straty materialne (uszkodzenie, zniszczenie lub utrata) w przedmiocie ubezpieczenia, o ile nie są wyraźnie wyłączone, z zastrzeżeniem dodatkowych warunków obligatoryjnych i zaakceptowanych postanowień i klauzul dodatkowych. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje zdarzenia nagłe, niespodziewane i niezależne od woli ubezpieczającego lub ubezpieczonego, a w szczególności powstałe w wyniku:

- zdarzeń losowych, w tym: huraganu, działania wody, powodzi, wilgoci;
- zdarzeń technicznych lub technologicznych, w tym: błędów konstrukcyjnych, wadliwych materiałów, wad produkcyjnych niewykrytych w trakcie konstrukcji, w czasie produkcji i w czasie montażu, indukcji, przepięcia, przetężenia i innych przyczyn elektrycznych;
- działania człowieka; kradzieży z włamaniem, rabunku, celowego i świadomego zniszczenia przez ustalonych bądź nieustalonych sprawców, dewastacji, wandalizmu, niewłaściwego użytkowania, nieostrożności, błędnej obsługi, zaniedbania, braku kwalifikacji, błędu operatora, upuszczenia/upadku), obejmujące poniesione na terenie RP koszty pracy w godzinach nadliczbowych, w nocy, w niedziele i święta, koszty przejazdu techników i ekspertów, koszty ekspresowego transportu (w tym frachtu lotniczego), koszty montażu/demontażu, koszty pomocnicze, koszty uprzątnięcia pozostałości, rozszerzone o koszty odtworzenia danych i oprogramowania, nośniki danych oraz zwiększone koszty działalności.

2. Zakres terytorialny ubezpieczenia: sprzęt stacjonarny - RP; sprzęt przenośny – Europa**3. Przedmiot ubezpieczenia**

Przedmiotem ubezpieczenia jest interes majątkowy ubezpieczającego/ubezpieczonego w odniesieniu do sprzętu elektronicznego stacjonarnego i przenośnego, obejmującego m.in.:

- 3.1.** komputery, laptopy, notebooki, netbooki, tablety, ultrabooki, notepady;
- 3.2.** stacje robocze, serwery;
- 3.3.** urządzenia i instalacje sieci komputerowej, urządzenia dostępowe;
- 3.4.** monitory, procesory, dyski i inne nośniki danych, napędy, pamięci, wyświetlacze, mysz, klawiatura, podzespoły elektroniczne;
- 3.5.** sprzęt kopiujący, w tym kserokopiarki;
- 3.6.** plotery;
- 3.7.** urządzenia drukujące;
- 3.8.** tablice elektroniczne, tablice interaktywne, tablice informacji pasażerskiej;
- 3.9.** telewizję przemysłową;
- 3.10.** systemy i urządzenia bezpieczeństwa ruchu drogowego;
- 3.11.** sprzęt elektroakustyczny;
- 3.12.** urządzenia i narzędzia laboratoryjne, kontrolne, badawcze, pomiarowe, optyczne itp.;
- 3.13.** system i urządzenia klimatyzacyjne;
- 3.14.** system i urządzenia monitoringu;
- 3.15.** sprzęt służący do transmisji i zapisu głosu, obrazu lub innych informacji;
- 3.16.** sprzęt do zbierania, przechowywania, przetwarzania i prezentowania lub przekazywania informacji;
- 3.17.** telefaksy, faksy, telefony, centrale, terminale, aparaty fotograficzne, kamery wideo, skanery, zasilacze, modemy, rzutniki, projektor;
- 3.18.** inne, niewymienione wyżej.

Wyłączenia ogólnych lub szczególnych warunków ubezpieczenia wykonawcy dotyczące powyższych kategorii mienia nie obowiązują. Ponadto wyłączeniu z zakresu ochrony nie podlega żaden składnik mienia wymieniony w wykazie majątku deklarowanego do ubezpieczenia.

4. System ubezpieczenia

- 4.1.** sprzęt elektroniczny stacjonarny i przenośny od szkód materialnych - systemem sum stałych;
- 4.1.1.** **wykaz sprzętu deklarowanego do ubezpieczenia systemem sum stałych zawiera załącznik nr 2, zakładka nr 2.**
- 4.2.** koszt odtworzenia danych i licencjonowanego oprogramowania – systemem pierwszego ryzyka; suma ubezpieczenia: 200 000,00 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w każdym okresie ubezpieczenia
- 4.3.** wymienne nośniki danych – systemem pierwszego ryzyka; suma ubezpieczenia: 10 000,00 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w każdym okresie ubezpieczenia
- 4.4.** zwiększone koszty działalności - systemem pierwszego ryzyka; suma ubezpieczenia: 100 000,00 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w każdym okresie ubezpieczenia (w tym koszty nieproporcjonalne 60 000,00 zł i koszty proporcjonalne 40 000,00 zł)
- 4.4.1.** koszty proporcjonalne - narastające proporcjonalnie, obejmujące w szczególności koszty:
  - a) tymczasowego wykorzystania sprzętu zastępczego lub systemów zewnętrznych,

- b) tymczasowego wynajęcia i użytkowania urządzeń i/lub pomieszczeń zastępczych,
  - c) zastosowania alternatywnych procedur pracy lub procesów technologicznych,
  - d) dodatkowego wynagrodzenia pracowników (tj. pracy w godzinach nadliczbowych oraz w godzinach nocnych),
  - e) usług świadczonych przez osoby trzecie (tj. wykorzystania obcej siły roboczej w zakresie przetwarzania danych).
- Franszyza czasowa dla kosztów proporcjonalnych wynosi 2 dni robocze.

4.4.2. koszty nieproporcjonalne - obejmujące w szczególności koszty:

- a) jednorazowej procedury przeprogramowania,
- b) zresetowania i ponownego załadowania systemów operacyjnych,
- c) transportu do i z pomieszczeń zastępczych.

Maksymalny okres odszkodowawczy wynosi 6 miesięcy.

Uwaga: ubezpieczenie systemem pierwszego ryzyka odnosi się również do sprzętu elektronicznego deklarowanego do ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk.

5. Rodzaje wartości przyjęte do ubezpieczenia: suma ubezpieczenia podana została w wartości odtworzeniowej nowej lub księgowej brutto, z zastrzeżeniem:

5.1. W ubezpieczeniu sprzętu elektronicznego od szkód materialnych wypłata odszkodowania następować będzie w kwocie odpowiadającej wysokości szkody nie większej od sumy ubezpieczenia danego przedmiotu, przy czym przy szkodzie częściowej – w kwocie odpowiadającej wartości niezbędnych kosztów naprawy z uwzględnieniem kosztów demontażu, transportu, montażu, cła oraz innych tego typu opłat, a przy szkodzie całkowitej – w kwocie odpowiadającej wartości kosztów nabycia i zainstalowania nowego przedmiotu tego samego rodzaju o takich samych lub możliwie najbardziej zbliżonych parametrach technicznych.

5.2. W ubezpieczeniu kosztów odtworzenia danych, oprogramowania i nośników danych wypłata odszkodowania w granicach ustalonych sum ubezpieczenia w kwocie odpowiadającej wartości poniesionych kosztów w związku z wymianą/zakupem zniszczonych, uszkodzonych lub utraconych wymiennych nośników danych, ponownym wprowadzeniem danych lub programów z archiwum danych lub istniejącej dokumentacji albo odtworzeniem danych z uszkodzonego nośnika lub ponownym zainstalowaniem systemów i/lub programów, a w ubezpieczeniu zwiększonych kosztów działalności – w kwocie odpowiadającej poniesionym kosztom, nie większej jednak niż suma ubezpieczenia.

6. Warunki szczególne obligacyjne:

6.1. Przyjęcie treści definicji podanych w SWZ

6.2. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje sprzęt elektroniczny bez względu na wiek (rok produkcji).

6.3. Ochrona ubezpieczeniowa, do limitu odszkodowawczego w wysokości 100 000,00 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w każdym okresie ubezpieczenia, obowiązuje również wtedy, jeśli do szkody w ubezpieczonym mieniu doszło w momencie, gdy mienie to czasowo znajdowało się poza miejscem ubezpieczenia, na terytorium RP (np. w związku z remontem, naprawą, wypożyczeniem, adaptacją, organizowaną imprezą, ekspozycją, akcjami ratowniczymi). Postanowienia niniejszego rozszerzenia w żaden sposób nie mogą ograniczać zakresu ubezpieczenia sprzętu przenośnego.

6.4. Postanowienia ogólnych lub szczególnych warunków ubezpieczenia zmieniające zasady wypłaty odszkodowania w przypadku, gdy naprawa uszkodzonego przedmiotu albo jego wymiana nie jest możliwa nie mają zastosowania.

6.5. W przypadku istnienia zapisów ogólnych lub szczególnych warunków ubezpieczenia obligujących ubezpieczającego lub ubezpieczonego do dokonywania konserwacji i przeglądów sprzętu elektronicznego, w tym jego zabezpieczeń, postanawia się, iż wymóg taki zostanie spełniony również wtedy, gdy wymagane czynności będą dokonywane przez własne służby.

6.6. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje sprzęt, który ze względu na swój charakter znajduje się na zewnątrz.

6.7. W ubezpieczeniu sprzętu elektronicznego od szkód materialnych wypłata odszkodowania w kwocie odpowiadającej wysokości szkody nie większej od sumy ubezpieczenia danego przedmiotu, przy czym przy szkodzie częściowej – w kwocie odpowiadającej wartości niezbędnych kosztów naprawy z uwzględnieniem kosztów demontażu, transportu, montażu, cła oraz innych tego typu opłat, a przy szkodzie całkowitej – w kwocie odpowiadającej wartości kosztów nabycia i zainstalowania nowego przedmiotu tego samego rodzaju o takich samych lub możliwie najbardziej zbliżonych parametrach technicznych.

6.8. Ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność również za szkody w odniesieniu do sprzętu, który ze względu na swoją specyfikę wymaga stosowania odpowiednio regulowanych zewnętrznych warunków klimatyzacyjnych (zgodnie z instrukcją producenta), spowodowane przez uszkodzony system klimatyzacyjny.

6.9. W ubezpieczeniu kosztów odtworzenia danych, oprogramowania i nośników danych wypłata odszkodowania w granicach ustalonych sum ubezpieczenia w kwocie odpowiadającej wartości poniesionych kosztów w związku z wymianą /zakupem zniszczonych, uszkodzonych lub utraconych wymiennych nośników danych, ponownym wprowadzeniem danych lub programów z archiwum danych lub istniejącej dokumentacji albo odtworzeniem danych z uszkodzonego nośnika lub ponownym zainstalowaniem systemów i/lub programów, a w ubezpieczeniu zwiększonych kosztów działalności – w kwocie odpowiadającej poniesionym kosztom, nie większej jednak niż suma ubezpieczenia

6.10. Ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność za szkody powstałe w ubezpieczonym mieniu w przypadku jego przeniesienia do innej lokalizacji.

6.11. Przyjęcie podanej klauzuli likwidacyjnej

6.12. Przyjęcie podanej klauzuli ubezpieczenia mienia w transporcie

6.13. Przyjęcie podanej klauzuli automatycznego pokrycia (limit wspólny z ubezpieczeniem mienia od wszystkich ryzyk)

6.14. Przyjęcie podanej klauzuli strajków i zamieszek (limit wspólny z ubezpieczeniem mienia od wszystkich ryzyk)

6.15. Przyjęcie podanej klauzuli daty stempla bankowego lub pocztowego

6.16. Przyjęcie podanej klauzuli zbycia przedmiotu ubezpieczenia

6.17. Przyjęcie podanej klauzuli czasu ochrony

6.18. Przyjęcie podanej klauzuli nieściągnięcia rat niewymagalnych

6.19. Przyjęcie podanej klauzuli uznania stanu zabezpieczeń

6.20. W zakresie ubezpieczenia od ryzyka kradzieży z włamaniem i rabunku termin zawiadomienia o szkodzie – do 5 dni od dnia

zdarzenia lub powzięcia przez Ubezpieczającego/ Ubezpieczonego wiadomości o zdarzeniu. W zakresie pozostałych ryzyk – termin zawiadomienia o szkodzie zgodny z podaną klauzulą zgłaszania szkód

- 6.21.** Przyjęcie podanej klauzuli miejsc ubezpieczenia
- 6.22.** Przyjęcie podanej klauzuli przechowywania mienia
- 6.23.** Przyjęcie podanej klauzuli ubezpieczenia sprzętu przenośnego poza miejscem ubezpieczenia
- 6.24.** Przyjęcie podanej klauzuli ubezpieczenia sprzętu elektronicznego na stałe zamontowanego w pojazdach samochodowych
- 6.25.** Przyjęcie podanej klauzuli reprezentantów
- 6.26.** Przyjęcie podanej klauzuli ubezpieczenia od daty dostawy do daty włączenia do eksploatacji
- 6.27.** Przyjęcie podanej klauzuli tymczasowego magazynowania lub chwilowej przerwy w eksploatacji
- 6.28.** Przyjęcie podanej klauzuli wynagrodzenia rzeczoznawców i ekspertów
- 6.29.** Objęcie ochroną ubezpieczeniową kradzieży zwykłej ubezpieczonego mienia, z limitem odszkodowawczym 10 000,00 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w każdym okresie ubezpieczenia (wspólnym z limitem w ubezpieczeniu mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku w ramach ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk), z franszyzą redukcyjną 300,00 zł.
- 6.30.** Dla szkód których wartość nie przekracza 2 000,00 zł, w tym polegających na dewastacji lub wandalizmie, możliwa jest tzw. samolikwidacja szkody, pod warunkiem powiadomienia ubezpieczyciela po otrzymaniu informacji o zaistnieniu szkody i przy jednoczesnym zabezpieczeniu danych umożliwiających weryfikację rodzaju i rozmiaru szkody (pisemny protokół z miejsca zdarzenia opisujący przypuszczalne jego przyczyny oraz rodzaj i rozmiar szkody, a także dokumentację fotograficzną). W przypadku podejrzenia, iż szkoda jest konsekwencją popełnienia czynu zabronionego ubezpieczający powiadomi niezwłocznie policję, nie później niż w ciągu 24 godzin.
- 6.31.** Przyjęcie podanej klauzuli automatycznego pokrycia konsumpcji sumy ubezpieczenia w ubezpieczeniu mienia systemem sum stałych
- 6.32.** Franszyza integralna: 200,00 zł
- 6.33.** Franszyza redukcyjna i udział własny – brak

7. Klauzule dodatkowe:

- 7.1.** Rozszerzenie zakresu ochrony o szkody spowodowane atakiem hakerskim lub w wyniku innych cyberprzestępstw – do limitu w wysokości 500 000,00 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w każdym okresie ubezpieczenia
- 7.2.** Przyjęcie podanej klauzuli szybkiej likwidacji szkód
- 7.3.** Przyjęcie podanej klauzuli niezawiadomienia w terminie o szkodzie
- 7.4.** Przyjęcie podanej klauzuli uznania okoliczności
- 7.5.** Przyjęcie podanej klauzuli zmiany wielkości ryzyka
- 7.6.** Przyjęcie podanej klauzuli wypłaty bezspornej części odszkodowania
- 7.7.** Przyjęcie podanej klauzuli automatycznego pokrycia konsumpcji sumy ubezpieczenia w ubezpieczeniu mienia systemem pierwszego ryzyka
- 7.8.** Zniesienie franszyzy integralnej

III. Ubezpieczenie maszyn i sprzętu budowlanego od wszystkich ryzyk (CPM)

1. Przedmiot ubezpieczenia

Przedmiotem ubezpieczenia są wykazane w **załączniku nr 2, zakładka nr 3** oraz nabywane w okresie ubezpieczenia maszyny i sprzęt budowlany, należące do ubezpieczającego lub pozostające w jego władaniu na podstawie umowy najmu, użyczenia, leasingu lub innej umowy korzystania z cudzej rzeczy.

2. Zakres ubezpieczenia

- 2.1.** Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje powstałe w okresie ubezpieczenia wszystkie nagłe i nieprzewidziane szkody w ubezpieczonych maszynach i sprzęcie, o ile szkody te niezaistniały z przyczyn wyraźnie wyłączonej w umowie ubezpieczenia.
- 2.2.** W szczególności ubezpieczenie obejmuje szkody spowodowane przez powódź, deszcz nawalny, działanie wiatru, huragan, bezpośrednie uderzenie pioruna, grad, zapadanie lub obsunięcie się ziemi, lawinę, ogień, eksplozję, upadek statku powietrznego, zalanie wskutek wydostania się ze znajdujących się w miejscu ubezpieczenia instalacji, urządzeń czy zbiorników wody lub innych płynów, dewastację lub wandalizm, zniszczenie bądź uszkodzenie przez osoby trzecie, kradzież z włamaniem i rabunek bądź ich usiłowanie, a szczególności szkody powstałe na skutek działania człowieka, w wyniku niewłaściwej obsługi sprzętu, nieostrożności, zaniedbania, niewłaściwego użytkowania, braku kwalifikacji, błędu operatora.
- 2.3.** Zakresem ubezpieczenia objęte są ponadto szkody powstałe na skutek wypadku, jakiemu uległ środek transportujący przedmiot ubezpieczenia, uszkodzenia przedmiotu ubezpieczenia w wyniku spadnięcia ze środka transportującego oraz wskutek wypadku jakiemu uległ przedmiot ubezpieczenia. Przez wypadek należy rozumieć szkody powstałe na skutek nagłego działania z zewnątrz siły mechanicznej w momencie zetknięcia się z innym pojazdem (zderzenie), z osobami, zwierzętami lub innymi przedmiotami pochodzącymi z zewnątrz przedmiotu ubezpieczenia, a także przewrócenie się, spadnięcia przedmiotu ubezpieczenia ze środka transportującego.
- 2.4.** Szkodą jest utrata, uszkodzenie lub zniszczenie ubezpieczonej maszyny albo sprzętu, uniemożliwiające dalsze spełnianie zamierzonych funkcji i powodujące konieczność naprawy bądź wymiany.
- 2.5.** Ubezpieczeniem objęte są maszyny i sprzęt w czasie ruchu i postoju, w czasie demontażu i montażu, załadunku lub wyładunku na albo ze środka transportowego, w czasie przemieszczania się poza miejscem ubezpieczenia oraz w czasie dokonywanych napraw, konserwacji, remontów czy modernizacji, przeprowadzanych zarówno przez ubezpieczającego, jak i podmioty zewnętrzne, w tym przez producenta, sprzedawcę albo warsztat naprawczy podczas prac na ubezpieczonym mieniu.
- 2.6.** Ubezpieczyciel ponosi dodatkowo odpowiedzialność za szkody, za które na mocy obowiązujących przepisów lub postanowień umowy odpowiada producent, sprzedawca lub warsztat naprawczy, jeżeli w dniu szkody producent, sprzedawca lub warsztat naprawczy nie funkcjonuje w obrocie prawnym albo ogłoszono jego upadłość, wszczęto wobec niego postępowanie układowe lub naprawcze.
- 2.7.** Ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność również za szkody powstałe we wszelkiego rodzaju wymiennych częściach, jeżeli

szkody takie powstały w bezpośredniej konsekwencji szkody w ubezpieczonej maszynie czy sprzęcie, za którą przyjął odpowiedzialność, a także za szkody spowodowane awarią mechaniczną lub elektryczną, zamarznięciem płynów chłodzących lub jakichkolwiek innych płynów, zatarciem części spowodowanym wadliwym smarowaniem lub brakiem oleju, przegrzaniem na skutek braku płynów chłodzących itp., jeżeli w konsekwencji tych zdarzeń nastąpi szkoda w zewnętrznych częściach lub elementach maszyny.

- 2.8. Zakres ochrony rozszerzony zostaje o ubezpieczenie szyb i przedmiotów szklanych od stłuczenia lub rozbicia, do limitu odpowiedzialności w wysokości 5 000,00 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w każdym okresie ubezpieczenia, dla wszystkich maszyn łącznie.

3. Zasady wypłaty odszkodowań

- 3.1. Ubezpieczyciel przyjmuje sumę ubezpieczenia maszyn zadeklarowaną w wartości księgowej brutto.
- 3.2. W przypadku szkody całkowitej jako wysokość szkody przyjmuje się wartość rzeczywistą uszkodzonego sprzętu na dzień jej powstania. Wartość rzeczywistą stanowi wartość odtworzenia nowego sprzętu, od której potrąca się faktyczne zużycie techniczne, jednak nie więcej niż 70%. Koszty demontażu przedmiotu ubezpieczenia będą pokrywane bez względu na okres eksploatacji.
- 3.3. W przypadku szkody częściowej:
- koszty w celu przywrócenia uszkodzonego sprzętu do poprzedniego stanu,
  - koszty demontażu i ponownego montażu poniesione w celu dokonania napraw,
  - koszty transportu uszkodzonego sprzętu do warsztatu naprawczego i z powrotem,
- 3.4. Górną granicą odszkodowania jest suma ubezpieczenia poszczególnego przedmiotu przyjęta do ubezpieczenia.
- 3.5. Przy szkodzie częściowej naprawa następuje w oparciu o zaakceptowany przez strony kosztorys naprawy.
- 3.6. Jeżeli naprawa jest wykonywana we własnym zakresie przez ubezpieczonego, ubezpieczyciel zwraca koszt materiałów i prac poniesionych w celu naprawy oraz uzasadnioną kwotę na pokrycie kosztów ogólnych. Koszt takiej naprawy nie powinien być wyższy od zaakceptowanego kosztorysu, o którym mowa w pkt 3.5.
- 3.7. Jeżeli naprawa jest wykonywana przez zewnętrzny zakład naprawczy przedłożona faktura za naprawę albo wymianę podlega weryfikacji przez ubezpieczyciela w oparciu o zaakceptowany wcześniej przez strony kosztorys naprawy o którym mowa w pkt 3.5.
- 3.8. W przypadku szkody całkowitej wysokość szkody zmniejsza się o wartość pozostałości, które mogą być przeznaczone do dalszego użytku, przeróbki odbudowy lub sprzedaży.
- 3.9. Ubezpieczyciel akceptuje posiadane przez maszyny i sprzęt budowlany zabezpieczenia.
- 3.10. Ubezpieczyciel przyjmuje odpowiedzialność do limitu w wysokości 500 000,00 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w każdym okresie ubezpieczenia za kradzież z włamaniem maszyny budowlanej pozostawionej na placu budowy bez dozoru, zamknięte na zamki lub inne zabezpieczenia zgodnie z ich konstrukcją.
- 3.11. Jeżeli zastąpienie nieuszkodzonych elementów maszyny lub urządzenia jest niezbędne w celu przywrócenia maszyny lub urządzenia do stanu funkcjonalności, odszkodowanie obejmować będzie także koszty wymiany tych elementów.

4. Warunki szczególne obligatoryjne:

- 4.1. Przyjęcie wszystkich definicji podanych w SWZ
- 4.2. Przyjęcie podanej klauzuli reprezentantów
- 4.3. Przyjęcie podanej klauzuli likwidacyjnej - ubezpieczyciel odstępuje od stosowania zasady proporcjonalnej redukcji odszkodowania z tytułu niedoubezpieczenia
- 4.4. Przyjęcie podanej klauzuli zastąpienia dla maszyn i urządzeń
- 4.5. Przyjęcie podanej klauzuli braku części zamiennych
- 4.6. Przyjęcie podanej klauzuli usunięcia pozostałości po szkodzie (limit 100 000,00 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w każdym okresie ubezpieczenia dla wszystkich maszyn i sprzętu łącznie)
- 4.7. Przyjęcie podanej klauzuli zwiększonych kosztów działalności (limit 200 000,00 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w każdym okresie ubezpieczenia dla wszystkich maszyn i sprzętu łącznie)
- 4.8. Przyjęcie podanej klauzuli stempla bankowego lub pocztowego
- 4.9. Przyjęcie podanej klauzuli czasu ochrony
- 4.10. Przyjęcie podanej klauzuli niezawiadomienia w terminie o szkodzie
- 4.11. Przyjęcie podanej klauzuli nieściągnięcia rat niewymagalnych
- 4.12. Przyjęcie podanej klauzuli miejsc ubezpieczenia
- 4.13. Przyjęcie podanej klauzuli zgłaszania szkód
- 4.14. Zniesiona zostaje konsumpcja sumy ubezpieczenia
- 4.15. W zakresie ubezpieczenia od ryzyka kradzieży z włamaniem i rabunku termin zawiadomienia o szkodzie – do 3 dni od dnia zdarzenia lub powzięcia wiadomości o zdarzeniu; w zakresie pozostałych ryzyk – termin zawiadomienia o szkodzie zgodny z podaną klauzulą zgłaszania szkód
- 4.16. Przyjęcie podanej klauzuli wynagrodzenia rzeczoznawców i ekspertów
- 4.17. Dla szkód których wartość nie przekracza 5 000,00 zł, w tym polegających na dewastacji lub wandalizmie, możliwa jest tzw. samolikwidacja szkody, pod warunkiem powiadomienia ubezpieczyciela po otrzymaniu informacji o zaistnieniu szkody i przy jednoczesnym zabezpieczeniu danych umożliwiających weryfikację rodzaju i rozmiaru szkody (pisemny protokół z miejsca zdarzenia opisujący przypuszczalne jego przyczyny oraz rodzaj i rozmiar szkody, a także dokumentację fotograficzną). W przypadku podejrzenia, iż szkoda jest konsekwencją popełnienia czynu zabronionego ubezpieczający powiadomi niezwłocznie policję, nie później niż w ciągu 24 godzin.
- 4.18. Franszyza integralna: 200,00 zł
- 4.19. Franszyza redukcyjna i udział własny – brak

5. Klauzule dodatkowe

- 5.1. Przyjęcie podanej klauzuli uznania okoliczności
- 5.2. Przyjęcie podanej klauzuli zmiany wielkości ryzyka
- 5.3. Przyjęcie podanej klauzuli wypłaty bezspornej części odszkodowania
- 5.4. Zniesienie franszyzy integralnej

IV. Ubezpieczenie następstw nieszczęśliwych wypadków operatorów maszyn

1. Przedmiot ubezpieczenia:

Przedmiotem ubezpieczenia jest bezimienne ubezpieczenie następstw nieszczęśliwych wypadków operatorów maszyn.

2. **Zakres ubezpieczenia:** uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia lub śmierć ubezpieczonego w czasie wykonywania pracy operatora maszyn, w tym podczas wsiadania do maszyny i wysiadania z maszyny, podczas przebywania w maszynie w przypadku zatrzymania lub postoju maszyny na trasie jazdy, podczas naprawy maszyny na trasie jazdy, podczas załadowywania i rozładowywania maszyny bądź przyczepy zespolonej z pojazdem bądź maszyną. Zakres ubezpieczenia obejmuje także zawał serca, udar mózgu oraz obrażenia ciała w wyniku ataku epilepsji lub innego rodzaju utraty przytomności.

3. Wysokość świadczeń:

- świadczenie z tytułu śmierci ubezpieczonego: 100% sumy ubezpieczenia
- śmierć ubezpieczonego w wyniku zawału serca lub udaru mózgu: 100% sumy ubezpieczenia
- trwały uszczerbek na zdrowiu: 1% sumy ubezpieczenia za każdy 1% trwałego uszczerbku na zdrowiu ubezpieczonego
- całkowity, trwały uszczerbek na zdrowiu: 100% sumy ubezpieczenia
- zwrot kosztów nabycia wyrobów medycznych będących przedmiotami ortopedycznymi i środków pomocniczych: limit do 20% sumy ubezpieczenia
- zwrot kosztów przeszkolenia zawodowego osoby niepełnosprawnej: limit do 25% sumy ubezpieczenia
- zwrot kosztów leczenia na terenie RP: limit do 30% sumy ubezpieczenia

2. Zakres terytorialny ubezpieczenia: teren RP

3. Suma ubezpieczenia: 15 000,00 zł/osobę

4. Forma ubezpieczenia: bezimienna

5. Liczba ubezpieczonych: 23 osoby

6. Warunki szczególne obligatoryjne:

- 6.1. Przyjęcie podanej klauzuli daty stempla bankowego lub pocztowego
- 6.2. Przyjęcie podanej klauzuli czasu ochrony
- 6.3. Przyjęcie podanej klauzuli nieściągnięcia rat niewymagalnych
- 6.4. Franszyza redukcyjna, integralna, udział własny – brak

7. Warunki dodatkowe:

- 7.1. Przy doznaniu przez ubezpieczonego trwałego uszczerbku na zdrowiu przekraczającego 25%, wypłata odszkodowania w procencie sumy ubezpieczenia odpowiadającym dwukrotności doznanego uszczerbku na zdrowiu – tzw. progresywne ustalanie odszkodowania

V. Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej

1. Przedmiot i zakres ubezpieczenia:

Przedmiotem ubezpieczenia jest ponoszona w granicach obowiązującego prawa odpowiedzialność cywilna (deliktowa, kontraktowa oraz pozostająca w zbiegu) zamawiającego oraz osób objętych ubezpieczeniem za szkody na osobie lub w mieniu wyrządzone poszkodowanym w związku z prowadzoną działalnością oraz posiadanym, zarządzanym, administrowanym lub użytkowanym mieniem (bez względu na tytuł prawny).

Ubezpieczenie obejmuje szkody będące następstwem wypadku ubezpieczeniowego, który miał miejsce w okresie ubezpieczenia, pod warunkiem zgłoszenia roszczeń przed przewidzianym w prawie terminem przedawnienia, przy czym wszystkie szkody będące następstwem tego samego wypadku, albo wynikające z tej samej przyczyny, niezależnie od liczby osób poszkodowanych, uważa się za jeden wypadek i przyjmuje się, że miały miejsce w chwili powstania pierwszej szkody.

Zakres ubezpieczenia obejmuje szkody rzeczywiste (damnum emergens) oraz utracone korzyści jakie poszkodowany odniósłby gdyby mu szkody nie wyrządzono (lucrum cessans) oraz zadośćuczynienie. Zakresem ubezpieczenia objęte są również szkody wyrządzone wskutek rażącego niedbalstwa.

Przez osoby objęte ubezpieczeniem należy rozumieć ubezpieczającego, którym jest zamawiający oraz wszystkie inne osoby, za które ponosi odpowiedzialność.

W ramach sumy gwarancyjnej ubezpieczyciel zobowiązany jest do:

- 1) zwrotu poniesionych po wystąpieniu wypadku ubezpieczeniowego kosztów działań mających na celu zapobieżenie szkodzie lub zmniejszenie jej rozmiarów, jeżeli były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne;
- 2) pokrycia uzasadnionych kosztów wynagrodzenia ekspertów, powołanych w celu ustalenia okoliczności, przyczyn i rozmiaru szkody.

W ramach sumy gwarancyjnej ubezpieczyciel zobowiązany jest także do zapłacenia poniesionych przez ubezpieczonego, następujących kosztów pomocy prawnej, związanych z postępowaniem dotyczącym odpowiedzialności ubezpieczonego za szkodę:

- 1) wynagrodzenie zewnętrznych pełnomocników procesowych, przy czym za wybór pełnomocnika procesowego odpowiada ubezpieczony;

- 2) koszty sądowe poniesione we wszystkich instancjach;
  - 3) koszty czynności zmierzających do zawarcia i wykonania ugody;
  - 4) koszty opinii biegłych, rzeczoznawców lub ekspertów oraz koszty tłumaczenia dokumentów potrzebnych do obrony interesów prawnych ubezpieczonego;
  - 5) koszty poniesione przez stronę przeciwną w związku z obroną jej prawnych interesów, o ile ubezpieczony zobowiązany jest do ich pokrycia na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu;
  - 6) koszty podróży pracowników ubezpieczonego do sądu oraz koszty podróży powrotnej do siedziby ubezpieczonego, jeżeli konieczne jest ich stawienie przed sądem w charakterze strony, świadka, podejrzanego, oskarżonego lub obwinionego.
- Koszty pomocy prawnej obejmują również koszty poniesione w postępowaniu karnym lub administracyjnym przez ubezpieczonego lub pracowników ubezpieczonego, o ile postępowania te mają związek z ustaleniem odpowiedzialności ubezpieczonego za szkodę lub wysokości szkody objętej ochroną ubezpieczeniową.
- Jeżeli odpowiedzialność ubezpieczonego jest ustalana w postępowaniu przed sądem polubownym (arbitrażowym), koszty związane z udziałem ubezpieczonego w takim postępowaniu pokrywane są w zakresie i do wysokości, jakie wynikają z przepisów o kosztach sądowych ponoszonych przed sądami powszechnymi.

2. Definicje:

- wypadek ubezpieczeniowy – szkoda rzeczowa lub osobowa lub powstanie czystej straty finansowej;
- szkoda osobowa – uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia, w tym śmierć w następstwie takiego zdarzenia oraz utracone korzyści poszkodowanego, które mógłby osiągnąć, gdyby nie doznał uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia;
- szkoda rzeczowa – utrata, uszkodzenie lub zniszczenie rzeczy ruchomych lub nieruchomości, w tym utracone korzyści poszkodowanego, które mógłby osiągnąć, gdyby nie nastąpiła utrata, zniszczenie lub uszkodzenie rzeczy;
- czysta strata finansowa – uszczerbek majątkowy niebędący szkodą na osobie lub szkodą rzeczową;
- podlimit – limit odpowiedzialności ubezpieczyciela w ramach sumy gwarancyjnej ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej; podlimit odnosi się zawsze do rocznego okresu ubezpieczenia;

3. Zakres terytorialny ubezpieczenia: teren RP, a w przypadku podróży zagranicznych i wycieczek teren całego świata, z wyłączeniem USA, Kanady, Australii i Nowej Zelandii

4. Wymagany zakres ubezpieczenia obejmuje w szczególności:

- 4.1. odpowiedzialność cywilną za szkody związane z przeniesieniem ognia oraz szkody wyrządzone wskutek wybuchu, bez podlimitu, do wysokości sumy gwarancyjnej na jeden i wszystkie wypadki ubezpieczeniowe,
  - 4.2. odpowiedzialność cywilną za szkody wyrządzone przez ubezpieczonego jednostce samorządu terytorialnego, w tym jej jednostkom organizacyjnym i instytucjom kultury lub innym podmiotom zależnym lub powiązanym z jednostką samorządu terytorialnego lub ubezpieczonym, bez podlimitu, do wysokości sumy gwarancyjnej na jeden i wszystkie wypadki ubezpieczeniowe,
  - 4.3. odpowiedzialność cywilną za szkody wyrządzone w związku z awarią, działaniem bądź eksploatacją sieci i urządzeń wodociągowo – kanalizacyjnych i centralnego ogrzewania, w tym w związku z cofnięciem się cieczy, bez podlimitu, do wysokości sumy gwarancyjnej na jeden i wszystkie wypadki ubezpieczeniowe;
  - 4.4. odpowiedzialność cywilną za szkody wyrządzone w środowisku naturalnym poprzez jego zanieczyszczenie, z podlimitem 500 000,00 zł na jeden i wszystkie wypadki ubezpieczeniowe
- Uwaga: zakres ochrony ma obejmować wyłącznie szkody osobowe lub rzeczowe wyrządzone wskutek uwolnienia się jakichkolwiek substancji niebezpiecznych, które spowodowało skażenie wody, gruntu lub powietrza oraz koszty usunięcia, neutralizacji skażenia lub oczyszczenia wody, gruntu lub powietrza z substancji niebezpiecznych poniesione przez osobę trzecią, o ile:**
- a) uwolnienie się substancji niebezpiecznych powodujące szkodę musi mieć charakter zdarzenia nagłego, niemożliwego do przewidzenia i niemożliwego do zapobieżenia przy zachowaniu przez ubezpieczonego należytej staranności w prowadzeniu jednostki;
  - b) początek uwalniania się substancji wyrządzającej szkodę musi mieć miejsce w okresie ubezpieczenia;
  - c) zgłoszenie szkody objętej zakresem niniejszej klauzuli winno nastąpić niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 7 dni od momentu rozpoczęcia uwalniania się substancji niebezpiecznej wyrządzającej szkodę.
- 4.5. odpowiedzialność cywilną za szkody wyrządzone w związku z podejmowaniem czynności inwestora, bez podlimitu, do wysokości sumy gwarancyjnej na jeden i wszystkie wypadki ubezpieczeniowe;
  - 4.6. odpowiedzialność cywilną za szkody osobowe i rzeczowe wyrządzone przez podwykonawców ubezpieczonego, którym powierzył wykonanie określonej pracy lub usługi, z zachowaniem prawa do regresu, bez podlimitu, do wysokości sumy gwarancyjnej na jeden i wszystkie wypadki ubezpieczeniowe;
  - 4.7. odpowiedzialność cywilną za szkody osobowe i rzeczowe wyrządzone podwykonawcom lub dalszym podwykonawcom, bez podlimitu, do wysokości sumy gwarancyjnej na jeden i wszystkie wypadki ubezpieczeniowe,
  - 4.8. odpowiedzialność cywilną za szkody wyrządzone w podziemnych instalacjach i urządzeniach oraz w instalacjach energetycznych, telefonicznych i gazowych należących do osób trzecich, bez podlimitu, do wysokości sumy gwarancyjnej na jeden i wszystkie wypadki ubezpieczeniowe;
  - 4.9. odpowiedzialność cywilną za szkody powstałe w wyniku używania młotów pneumatycznych, kafarów, maszyn i urządzeń powodujących drgania i wibracje, z podlimitem 500 000,00 zł na jeden i wszystkie wypadki ubezpieczeniowe,
  - 4.10. odpowiedzialność cywilną za szkody wyrządzone w związku z prowadzonymi pracami rozbiórkowymi i wyburzeniowymi, bez podlimitu, do wysokości sumy gwarancyjnej na jeden i wszystkie wypadki ubezpieczeniowe;
  - 4.11. odpowiedzialność cywilną za szkody wyrządzone w związku z prowadzeniem prac polegających na wykonywaniu wykopów i przekopów, bez podlimitu, do wysokości sumy gwarancyjnej na jeden i wszystkie wypadki ubezpieczeniowe;

- 4.12.** odpowiedzialność cywilną za szkody powstałe w mieniu ruchomym i nieruchomościach podczas wykonywania obróbki, naprawy, konserwacji, remontów, czyszczenia lub innych czynności, prac i usług, bez podlimitu, do wysokości sumy gwarancyjnej na jeden i wszystkie wypadki ubezpieczeniowe;
- 4.13.** odpowiedzialność cywilną za szkody w pojazdach pozostawionych na nieodpłatnych parkingach i miejscach parkingowych (postojowych) prowadzonych przez ubezpieczonego, z włączeniem szkód wynikających z awarii systemu wjazdu na teren parkingu lub inny będący w posiadaniu ubezpieczonego, z podlimitem 500 000,00 zł na jeden i wszystkie wypadki ubezpieczeniowe (jeśli ubezpieczonemu będzie można przypisać odpowiedzialność);
- 4.14.** odpowiedzialność cywilną za szkody z tytułu prowadzenia parkingu strzeżonego, z podlimitem 300 000,00 zł na jeden i wszystkie wypadki ubezpieczeniowe;
- 4.15.** odpowiedzialność cywilną za szkody wyrządzone w należących do osób trzecich środkach transportu lub kontenerach, podczas prowadzenia prac ładunkowych, z podlimitem 200 000,00 zł na jeden i wszystkie wypadki ubezpieczeniowe;
- 4.16.** odpowiedzialność cywilną za szkody wyrządzone przez pracowników podmiotu objętego ubezpieczeniem, bez względu na tytuł zatrudnienia, w przypadku wnoszenia roszczeń przez poszkodowanych bezpośrednio lub solidarnie do osób zatrudnionych, bez podlimitu, do wysokości sumy gwarancyjnej na jeden i wszystkie wypadki ubezpieczeniowe;
- 4.17.** odpowiedzialność cywilną za szkody wyrządzone w związku zarządzaniem drogami publicznymi i wewnętrznymi oraz parkingami (budowa, przebudowa, remont, utrzymanie i ochrona dróg oraz drogowych obiektów inżynierskich), zgodnie z ustawą z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, głównie w art. 20, 21 i 40, a także w innych przepisach prawnych, a w szczególności:
- spowodowane złym stanem technicznym jezdni, pobocza i chodników, wynikającym z uszkodzeń nawierzchni w postaci ubytków, wyrw, kolein, zapadnięć bądź sypanego żwiru albo tłucznia,
  - wyrządzone w związku z utrzymaniem dróg, jezdni, chodników (śliskość nawierzchni, zaśmiecenie, namuły itp.),
  - spowodowane przez zieleń (spadające lub leżące drzewa albo konary drzew) rosnącą w pasie drogowym,
  - wyrządzone w związku z leżącymi na drodze, porzuconymi, zgubionymi lub naniesionymi przedmiotami i materiałami,
  - powstałe wskutek śliskości wynikłej z rozlania przez poruszające się pojazdy płynów i smarów,
  - wyrządzone w związku ze stanem technicznym mostów, wiaduktów, jazów, estakad, kładek (w szczególności szkody spowodowane oderwaniem części konstrukcji lub awarią konstrukcji), pomimo przeprowadzonych kontroli stanu technicznego zgodnie z obowiązującymi przepisami,
  - spowodowane wadliwym oznakowaniem lub brakiem oznakowania, uszkodzonego lub zniszczonego w wyniku wandalizmu, dewastacji albo zaistniałego zdarzenia losowego,
  - spowodowane awarią lub wadliwym działaniem sygnalizacji świetlnej,
  - powstałe w związku z pozostającymi w zarządzie pokrywami studzienek i wpustów ulicznych, nieprawidłowym stanem technicznym urządzeń umieszczonych w pasie drogowym, jeśli ubezpieczającemu można przypisać w zakresie tym odpowiedzialność, takich jak: brak lub uszkodzenia pokrywy studni i kratki ściekowe oraz włazów kanalizacji, a także niewłaściwie posadowione urządzenia techniczne, wodociągowe i kanalizacyjne pod ziemią,
  - wyrządzone w związku z zalaniem drogi przez nienależycie działające urządzenia odprowadzające wodę z pasa drogowego,
  - powstałe w związku z wadliwym utrzymaniem kanalizacji deszczowej w systemie otwartym i zamkniętym,
  - spowodowane robotami konserwacyjnymi, interwencyjnymi i remontami częściowymi, w tym wykonywanymi z użyciem emulsji i grysów oraz lokalnymi powierzchniowymi utwardzeniami nawierzchni,
  - spowodowane pojedynczymi wyrwami w poboczu,
  - powstałe w związku z nienormatywną skrajnią poziomą spowodowaną zadrzewieniem lub prawidłowo oznakowanymi obiektami mostowymi i zabudową,
  - powstałe w związku z nienormatywną skrajnią pionową spowodowaną zadrzewieniem,
  - powstałe w wyniku rozmycia pobocza oraz wskutek wyrw w poboczu drogi, a także zalewania upraw i budynków wodami spływającymi korpusem drogi,
  - uszkodzenie pojazdów pozostawionych na jezdni lub poboczu na skutek nieprzejezdnosci dróg, a także uszkodzenie spowodowane pracą sprzętu do utrzymania dróg,
  - uszkodzenie lub zniszczenie upraw, nasadzeń i urządzeń na posesjach przyległych do pasa drogowego w związku z prowadzoną akcją zimową lub zwalczaniem kłesk żywiołowych,
  - uszkodzenie upraw, nasadzeń i urządzeń w związku z wstępem na grunty przyległe do pasa drogowego, jeśli jest to niezbędne do wykonania czynności związanych z utrzymaniem i ochroną dróg lub urządzenia czasowego przejazdu w razie przerwy komunikacyjnej na drodze oraz ustawienia i usunięcia zasłon przeciwnieźnych
  - powstałe na skutek zderzenia z dziką zwierzyną, w związku z jej wtargnięciem na pas drogowy, jeżeli ubezpieczony ponosi odpowiedzialność za powstałą szkodę bez podlimitu, do wysokości sumy gwarancyjnej na jeden i wszystkie wypadki ubezpieczeniowe.

Długość zarządzanych i administrowanych aktualnie dróg z podziałem wg rodzaju:

- a) wojewódzka - nawierzchnia ulepszona twarda 3,54 km,
- b) krajowa - nawierzchnia ulepszona twarda 18,4 km,
- c) powiatowa - nawierzchnia gruntowa 4,59 km, nawierzchnia ulepszona twarda 107,16 km,
- d) gminna - nawierzchnia gruntowa 3,36 km, nawierzchnia ulepszona twarda 207,78 km.

Wyżej wymienione mienie obejmuje: drogi oraz obiekty budowlane i urządzenia techniczne związane z prowadzeniem, zabezpieczeniem i obsługą ruchu zlokalizowane w pasie drogowym. Powyższe obejmuje m.in. jezdnie, chodniki, ścieżki rowerowe, skarpy, nasypy, rowy, oświetlenie uliczne, urządzenia bezpieczeństwa ruchu, przepusty pod drogami, obiekty mostowe.

Uwaga: zarządcy drogi nie zwalnia z odpowiedzialności brak świadomości niewłaściwego stanu drogi. Drogi przejęte w zarząd w okresie ubezpieczenia zostaną automatycznie objęte ochroną ubezpieczeniową.

- 4.18. odpowiedzialność cywilną za szkody powstałe w nieruchomościach i rzeczach ruchomych, z których ubezpieczony korzystał na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użytkowania, leasingu lub podobnej formy korzystania z cudzej rzeczy, bez podlimitu, do wysokości sumy gwarancyjnej na jeden i wszystkie wypadki ubezpieczeniowe;
- 4.19. odpowiedzialność cywilną za szkody wyrządzone w związku z utrzymaniem niepublicznych dróg, chodników, parkingów i placów, bez podlimitu, do wysokości sumy gwarancyjnej na jeden i wszystkie wypadki ubezpieczeniowe;
- 4.20. odpowiedzialność cywilną za szkody wyrządzone wskutek używania urządzeń dźwigowych, z podlimitem 300 000,00 zł na jeden i wszystkie wypadki ubezpieczeniowe;
- 4.21. odpowiedzialność cywilną za szkody w mieniu powierzonym, przechowywanym, kontrolowanym lub chronionym, w tym celem wykonania usługi, z podlimitem 200 000,00 zł na jeden i wszystkie wypadki ubezpieczeniowe;
- 4.22. odpowiedzialność cywilną za szkody wyrządzone przez drzewostan na terenach, których właścicielem (posiadaczem, zarządcą) jest ubezpieczony i za który ponosi odpowiedzialność, bez podlimitu, do wysokości sumy gwarancyjnej na jeden i wszystkie wypadki ubezpieczeniowe;
- 4.23. odpowiedzialność cywilną za szkody wyrządzone przez dzikie zwierzęta, jeśli ubezpieczonemu można będzie przypisać odpowiedzialność, z podlimitem 500 000,00 zł na jeden i wszystkie wypadki ubezpieczeniowe;
- 4.24. odpowiedzialność cywilną za szkody wyrządzone przez wolontariuszy, praktykantów, stażystów, osoby skierowane do wykonywania prac społecznie użytecznych, osoby skierowane do wykonywania prac wyrokiem sądu, osoby skazane podejmujące pracę na rzecz ubezpieczonych, osoby odpracowujące czynsz lub osoby skierowane do prac interwencyjnych przez Urząd Pracy, bez podlimitu, do wysokości sumy gwarancyjnej na jeden i wszystkie wypadki ubezpieczeniowe;
- 4.25. odpowiedzialność cywilną za szkody rzeczowe w mieniu i pojazdach należących do pracowników ubezpieczonego lub innych osób, za które ponosi odpowiedzialność (z wyłączeniem ryzyka kradzieży), z podlimitem 300 000,00 zł na jeden i wszystkie wypadki ubezpieczeniowe;
- 4.26. odpowiedzialność cywilną za szkody wyrządzone w związku z użytkowaniem pojazdów niepodlegających obowiązkowemu ubezpieczeniu OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, bez podlimitu, do wysokości sumy gwarancyjnej na jeden i wszystkie wypadki ubezpieczeniowe;
- 4.27. odpowiedzialność cywilną pracodawcy za następstwa wypadków przy pracy (szkody osobowe i rzeczowe) wyrządzone pracownikom, powstałe w związku z wykonywaniem przez nich pracy, niezależnie od podstawy zatrudnienia (odszkodowanie stanowiące nadwyżkę nad świadczeniem wypłacanym osobom uprawnionym na podstawie przepisów ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, z podlimitem 500 000,00 zł na jeden i wszystkie wypadki ubezpieczeniowe.
5. **Suma gwarancyjna na jeden i wszystkie wypadki ubezpieczeniowe:** 700 000,00 zł w każdym rocznym okresie ubezpieczenia, z uwzględnieniem podlimitów określonych wyżej.
6. **Warunki szczególne obligatoryjne**
  - 6.1. Przyjęcie treści definicji podanych w SWZ
  - 6.2. Rozszerzenie ubezpieczenia OC o czyste straty finansowe, przez które należy rozumieć szkodę niewynikającą ze szkody w mieniu lub na osobie wyrządzonej osobie trzeciej, z podlimitem 200 000,00 zł na jeden i wszystkie wypadki ubezpieczeniowe
  - 6.3. Przyjęcie podanej klauzuli daty stempla bankowego lub pocztowego
  - 6.4. Przyjęcie podanej klauzuli czasu ochrony
  - 6.5. Przyjęcie podanej klauzuli nieściągnięcia rat niewymagalnych
  - 6.6. Przyjęcie podanej klauzuli zgłaszania szkód
  - 6.7. Przyjęcie podanej klauzuli włączenia rażącego niedbalstwa
  - 6.8. Przyjęcie podanej klauzuli 72 godzin
  - 6.9. Przyjęcie podanej klauzuli automatycznego pokrycia OC
  - 6.10. Przyjęcie podanej klauzuli wadliwego wykonania prac, czynności lub usług
  - 6.11. Przyjęcie podanej klauzuli niezawiadomienia w terminie o szkodzie
  - 6.12. Ubezpieczyciel niezwłocznie powiadomi ubezpieczającego o każdym roszczeniu z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, które wpłynie bezpośrednio do ubezpieczyciela na podstawie art. 822 § 4 Kodeksu cywilnego oraz o każdym odszkodowaniu i/lub zadośćuczynieniu wypłaconym w związku z roszczeniem z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, a w szczególności przekaże kopię decyzji o wypłacie odszkodowania i/lub zadośćuczynienia
  - 6.13. **Franszyzy i udziały własne:**
    - a. w szkodach rzeczowych franszyza integralna – 200,00 zł; franszyza redukcyjna, udział własny – brak; w szkodach osobowych franszyza integralna, redukcyjna i udział własny – brak,
    - b. w OC pracodawcy: w szkodach rzeczowych franszyza integralna, udział własny, franszyza redukcyjna – brak; w szkodach osobowych franszyza redukcyjna – wysokość świadczenia ZUS (w przypadku innej podstawy zatrudnienia niż umowa o pracę brak franszyzy redukcyjnej), franszyza integralna i udział własny – brak,
    - c. w ubezpieczeniu czystych strat finansowych franszyza integralna – 1 000,00 zł, franszyza redukcyjna, udział własny – brak,
    - d. w ubezpieczeniu OC za szkody wyrządzone w środowisku naturalnym franszyza integralna – brak, franszyza redukcyjna – 10% wartości szkody, nie więcej niż 2 000,00 zł, udział własny – brak.

7. Klauzule dodatkowe

- 7.1. Zwiększenie obligatoryjnego limitu odpowiedzialności w ubezpieczeniu czystych strat finansowych z 200 000,00 zł do wysokości sumy gwarancyjnej na jeden i wszystkie wypadki ubezpieczeniowe
- 7.2. Przyznanie ubezpieczającemu prawa do uzupełniania sumy gwarancyjnej po wypłacie odszkodowania, według stawki zgodnej ze złożoną ofertą
- 7.3. Przyjęcie podanej klauzuli 168 godzin
- 7.4. Przyjęcie podanej klauzuli uznania okoliczności
- 7.5. Przyjęcie podanej klauzuli zmiany wielkości ryzyka
- 7.6. Zniesienie franszyzy integralnej w szkodach rzeczowych

Klauzule obligatoryjne i definicje pojęć

Franszyza integralna – dolna granica odpowiedzialności ubezpieczyciela (szkody poniżej ustalonej wartości wyłączone są z ochrony ubezpieczeniowej)

Franszyza redukcyjna – kwotowy udział własny ubezpieczającego/ubezpieczonego w każdej szkodzie

Dym i sadza – produkty niepełnego spalania materiałów, które:

- nagle wydobyły się ze znajdujących się w miejscu ubezpieczenia urządzeń paleniskowych lub grzewczych eksploatowanych zgodnie z przeznaczeniem i przepisami technicznymi, przy jednoczesnym sprawnym funkcjonowaniu urządzeń wentylacyjnych i oddymiających
- są następstwem powstania pożaru w miejscu ubezpieczenia lub jego bezpośrednim otoczeniu

Śnieg/lód – szkoda w ubezpieczonym mieniu powstała wskutek bezpośredniego działania ciężaru śniegu lub lodu na przedmiot ubezpieczenia albo przewrócenie się pod wpływem ciężaru śniegu lub lodu mienia sąsiedniego na mienie ubezpieczone, a także szkoda polegająca na zalaniu wskutek topnienia śniegu lub lodu

Grad – opad atmosferyczny składający się z bryłek lodu

Trzęsienie ziemi – naturalne i gwałtowne wstrząsy skorupy ziemskiej

Uderzenie pojazdu – bezpośrednie uderzenie, najechanie lub inne uszkodzenie ubezpieczonego przedmiotu przez pojazd mechaniczny, szynowy lub jednostkę pływającą, w tym również pojazd należący lub użytkowany przez ubezpieczonego

Upadek drzew, budynków lub budowli – przewrócenie się na ubezpieczone mienie drzew, budynków, budowli, słupów energetycznych, urządzeń technicznych (m.in. anten, kominów, dźwigów, latarni, masztów itp.) lub ich części bądź elementów

Upadek statku powietrznego - katastrofa bądź przymusowe lądowanie samolotu silnikowego, bezsilnikowego lub innego obiektu latającego (również drony), a także upadek ich części, przewożonego ładunku lub konieczności zrzutu ładunku lub paliwa ze statku powietrznego

Zapadanie się ziemi – obniżenie terenu z powodu zawalenia się podziemnych pustych przestrzeni z wyłączeniem szkód górniczych (wyłączone są szkody górnicze i wynikające z ruchu zakładu górniczego w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze oraz aktów wykonawczych do ustawy). Zakres ochrony nie obejmuje zapadania się ziemi jako następstwa działalności człowieka.

Osuwanie się ziemi – nagłe przemieszczenie się mas ziemnych spowodowane siłami przyrody. Zakres ochrony nie obejmuje osuwania się ziemi jako następstwa działalności człowieka.

Powódź – zalanie terenów w następstwie:

- 1) podniesienia się wody w korytach wód płynących bądź stojących (w tym zalanie terenów na skutek sztormu)
- 2) spływu wód po zboczach i stokach

Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje także szkody w ubezpieczonym mieniu spowodowane przenoszeniem przedmiotów przez wody powodziowe.

Zakres ubezpieczenia obejmuje również szkody w wyniku powodzi w mieniu znajdującym się na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią w rozumieniu ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne, z wyłączeniem mienia znajdującego się na terenach pomiędzy linią brzegu, a wałem powodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem.

Nie mają zastosowania wyłączenia lub ograniczenia odpowiedzialności ubezpieczyciela z tytułu historycznego występowania powodzi w miejscu ubezpieczenia, zawarte w ogólnych bądź szczególnych warunkach ubezpieczenia.

Zakres ochrony ubezpieczeniowej obejmuje również podtopienie mienia spowodowane w wyniku deszczu nawałnego, topnienia mas śniegu lub lodu, spływu wód po zboczach lub stokach, podniesienia się poziomu wód gruntowych oraz wystąpienia powodzi w sąsiednim otoczeniu (w tym podniesienie się poziomu wody w wyniku powodzi).

Deszcz nawałny - za deszcz nawałny uważa się opad deszczu o współczynniku wydajności co najmniej 2, potwierdzonym przez stację pomiarową Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej, znajdującą się najbliżej miejsca ubezpieczenia, w którym powstała szkoda. W razie braku takiego potwierdzenia ubezpieczyciel wypłaci odszkodowanie, jeżeli stan faktyczny i rozmiar szkód w miejscu ich powstania lub w najbliższym sąsiedztwie świadczy o działaniu deszczu nawałnego. Przy czym ubezpieczyciel nie może odmówić odszkodowania na podstawie jedynie własnej oceny stanu faktycznego i rozmiarów szkody, nieopartej zaświadczeniem wydanym przez stację pomiarową Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej, znajdującą się najbliżej miejsca ubezpieczenia.

Wandalizm – zniszczenie lub uszkodzenie ubezpieczonego mienia w związku z usiłowaniem lub dokonaniem kradzieży z włamaniem albo rabunku

Dewastacja – rozmyślne uszkodzenie lub zniszczenie ubezpieczonego mienia przez osoby trzecie. W zakresie obligatoryjnym ryzyko dewastacji obejmuje szkody powstałe wskutek pomalowania, w tym graffiti.

Pożar – działanie ognia, który przedostał się poza palenisko albo powstał poza paleniskiem i rozszerzył się o własnej sile, niezależnie od miejsca jego powstania.

Maszyny, urządzenia, wyposażenie – mienie z różnych grup KŚT oraz spoza nich; rzeczowe ruchome, składniki majątku wykorzystywane w prowadzonej działalności, niestanowiące elementów budynków i budowli, niebędące środkami obrotowymi ani nakładami inwestycyjnymi (m.in. maszyny, dźwigi osobowe,

towarowe i dla niepełnosprawnych – np. platformy, sprzęt elektroniczny i elektryczny, agregaty, urządzenia elektryczne, kotły, sprzęt nagłaśniający, audiowizualny, sportowy, zestawy laboratoryjne, naukowe, eksponaty wystawiennicze, makiety, stoiska, instrumenty muzyczne, elementy promocyjne, rekwiizyty, eksponaty, meble i pozostałe wyposażenie, a także dzieła sztuki, anteny i maszty telewizyjne, satelitarne, przekaźnikowe, inne).

Środki obrotowe – materiały, wytworzone lub przetworzone produkty gotowe albo znajdujące się w toku produkcji, półprodukty, surowce, towary nabyte w celu sprzedaży, jej wsparcia lub związane z bieżącą działalnością, a niebędące maszynami, urządzeniami ani wyposażeniem, obejmujące m.in. materiały i przyrządy do bieżącej działalności, środki czystości, towary na sprzedaż, materiały promocyjne, środki służące do pracy dydaktycznej, naukowej, edukacyjnej i kulturalnej, rozmaite materiały pomocnicze, zapasy, opakowania oraz zmagazynowane, niebędące w użytkowaniu maszyny, aparaty, urządzenia, a także części zapasowe i narzędzia itp.

Środki niskocenne – w oparciu o kryterium określone w ustawie o podatku dochodowym, do środków niskocennych zaliczone są środki trwałe o wartości poniżej 10 tys. zł. Środki niskocenne obejmują mienie ruchome wykorzystywane do prowadzenia działalności, które nie stanowi środków obrotowych ani środków trwałych w rozumieniu obowiązujących przepisów o rachunkowości oraz nie zostało ujęte w ewidencji środków trwałych.

Środki z konta 013 – środki wydane do używania na potrzeby działalności jednostki, które podlegają umorzeniu lub amortyzacji w pełnej wartości w miesiącu wydania do używania.

Obiekty małej architektury – niewielkie obiekty budowlane w rozumieniu ustawy Prawo budowlane, a w szczególności:

- a. obiekty kultu religijnego, jak: kapliczki, krzyże przydrożne, figury świętych itp.,
- b. altany, posągi, sztuczne wodospady, fontanny, wodotryski i inne obiekty architektury ogrodowej itp.,
- c. obiekty użytkowe służące rekreacji codziennej i utrzymaniu porządku, jak: elementy placów zabaw, siłowni zewnętrznych, piaskownice, huśtawki, drabinki, śmietniki, ławki, kosze na śmieci itp.

Nakłady adaptacyjne i inwestycyjne (w środki własne i obce) - rozumiane są jako nakłady w mieniu należącym i nienależącym do ubezpieczonego, zwiększające jego wartość lub prowadzące do ulepszenia, zwiększenia funkcjonalności lub dostosowania do bieżących potrzeb w zakresie prowadzonej działalności itp. Za nakłady adaptacyjne/inwestycyjne uważa się także koszty poniesione na remonty bieżące, kapitalne i adaptacyjne oraz wykończenie wnętrz budynków lub lokali niestanowiących własności ubezpieczonego.

Mienie osobiste pracowników – mienie ruchome pracowników ubezpieczonego znajdujące się w miejscu ubezpieczenia, z wyłączeniem wartości pieniężnych oraz wszelkiego rodzaju dokumentów oraz pojazdów mechanicznych.

Mienie osób trzecich – mienie osób pozostających poza stosunkiem ubezpieczenia, w odniesieniu do którego ubezpieczony ponosi ryzyko utraty lub uszkodzenia mienia (m.in. mienie leasingowe, użyczone, dzierżawione, najmowane, przechowywane, pozostawione w szatniach i schowkach).

Osoba trzecia – osoba, która nie jest stroną stosunku ubezpieczenia.

Wartość odtworzeniowa nowa - wartość odpowiadająca kosztom zakupu, odbudowy, naprawy lub remontu, z uwzględnieniem dotychczasowych wymiarów, konstrukcji i materiałów, bez potrąceń amortyzacyjnych i stopnia zużycia; w przypadku sprzętu elektronicznego, maszyn, urządzeń i wyposażenia jest to wartość odpowiadająca kosztom zakupu lub wytworzenia nowego przedmiotowego samego rodzaju, typu oraz o tych samych parametrach powiększona o koszty transportu i montażu

Wartość księgowa brutto - wartość, która zgodnie z ustawą o rachunkowości odpowiada wartości początkowej mienia, z uwzględnieniem obowiązujących przeszacowań.

Wartość zakupu lub koszt wytworzenia – w odniesieniu do zakupionych środków obrotowych rozumiana jako cena nabycia, a dla środków wytworzonych jako koszt wytworzenia.

Wartość nominalna – wartość stosowana w odniesieniu do wartości i innych walorów pieniężnych (np. biletów, papierów wartościowych, kart miejskich itp.).

Wartość wyceny – rozumiana jako wartość określona przez specjalistów w odniesieniu do niektórych kategorii mienia, np. zbiorów muzealnych, dzieł sztuki, zabytków.

Pracownik – osoba fizyczna zatrudniona przez ubezpieczonego na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania albo na podstawie umowy cywilnoprawnej, z wyłączeniem osoby fizycznej, która zawarła z ubezpieczonym umowę cywilnoprawną jako przedsiębiorca; za pracownika uznaje się także praktykanta, stażystę lub wolontariusza, któremu ubezpieczony powierzył wykonywanie pracy.

Podwykonawca – przedsiębiorca, któremu ubezpieczający powierzył wykonanie zleconej pracy, usługi lub innej czynności, określonej w łączącej ich umowie.

Kradzież zwykła – dokonanie zaboru w celu przywłaszczenia mienia bez zniszczenia zabezpieczeń lub bez użycia przemocy, groźby jej użycia bądź doprowadzenia osoby do stanu nieprzytomności lub bezbronności. Kradzież zwykła dotyczy również mienia niezabezpieczonego z powodu jego naturalnego umiejscowienia. Kradzież zwykła objęta jest ochroną pod warunkiem, że Ubezpieczony powiadomi o tym fakcie policję niezwłocznie, lecz nie później niż w terminie 3 dni, po stwierdzeniu wystąpieniu takiej szkody. ochrona ubezpieczeniowa w związku ze zrealizowaniem się ryzyka kradzieży zwykłej nie dotyczy gotówki i wartości pieniężnych.

W zakresie kradzieży zwykłej ubezpieczyciel nie odpowiada za:

- a) niewyjaśnione zniknięcie, zaginięcie, niewytłumaczalne niedobory lub niedobory inwentarzone i braki spowodowane błędami urzędowymi lub księgowymi,
- b) szkody wyrządzone wskutek przywłaszczenia, fałszerstwa, nadużycia lub innego umyślnego działania lub rażącego niedbalstwa ubezpieczającego, członków jego rodziny, jego pracowników albo innej osoby, która pozostaje z ubezpieczającym we wspólnym gospodarstwie domowym,
- c) kradzież zwykłą wartości pieniężnych rozumianych jako krajowe i zagraniczne znaki pieniężne (gotówka i jej substytuty m.in. karty płatnicze, karty rabatowe, bilety, kupony, żetony, karty pre-paid, kartony itp.), czek, weksle i inne dokumenty zastępujące w obrocie gotówkę oraz złoto, srebro, a także platyna i inne metale z grupy platynowców oraz wyroby z wszystkich wymienionych wcześniej metali, kamienie szlachetne i perły,

- d) wszelkiego rodzaju straty pośrednie włącznie z karami, stratami spowodowanymi przez zwłokę w wykonaniu, niewykonanie lub utratę zlecenia,
- e) braki, straty lub szkody stwierdzone dopiero w toku inwentaryzacji.

Kradzież zuchwała – zabór w celu przywłaszczenia (kradzież) ubezpieczonego mienia w następstwie usunięcia przeszkody materialnej lub niematerialnej (a także dostanie się przez sprawcę do wnętrza pomieszczenia przy użyciu klucza lub innego narzędzia służącego do otwierania pomieszczeń i zabezpieczeń), będącej częścią konstrukcji pomieszczenia zamkniętego lub specjalnym zamknięciem utrudniającym dostęp do jego wnętrza.

Kradzież z włamaniem – zabór w celu przywłaszczenia (kradzież) ubezpieczonego mienia w następstwie usunięcia przeszkody materialnej lub niematerialnej (a także dostanie się przez sprawcę do wnętrza pomieszczenia przy użyciu klucza lub innego narzędzia służącego do otwierania pomieszczeń i zabezpieczeń), będącej częścią konstrukcji pomieszczenia zamkniętego lub specjalnym zamknięciem utrudniającym dostęp do jego wnętrza.

Rabunek (rozbój) - kradzież ubezpieczonego mienia przy użyciu przemocy wobec osoby lub groźby natychmiastowego jej użycia albo z doprowadzeniem człowieka do stanu nieprzytomności lub bezbronności. Za rabunek (rozbój) uważa się także postępowanie sprawcy, który w celu utrzymania się w posiadaniu zabranej ubezpieczonej rzeczy, bezpośrednio po dokonaniu kradzieży, używa przemocy wobec osoby lub grozi natychmiastowym jej użyciem albo doprowadza człowieka do stanu nieprzytomności lub bezbronności.

Szkoda – za szkodę uważa się utratę, uszkodzenie lub zniszczenie ubezpieczonego mienia wskutek działania jednego lub kilku zdarzeń losowych objętych zakresem umowy ubezpieczenia o charakterze nagłym, niespodziewanym i niezależnym od woli Ubezpieczającego. Nie stosuje się odmiennych zapisów warunków ubezpieczenia, w tym uzależniających odpowiedzialność ubezpieczyciela za jedne zdarzenia od ubezpieczenia innych zdarzeń.

Za szkodę rozumie się także zanieczyszczenie lub skażenie ubezpieczonego mienia, powstałe na skutek jednego lub kilku zdarzeń losowych objętych umową ubezpieczenia, jeżeli w wyniku skażenia lub zanieczyszczenia nie może ono spełniać swoich funkcji i być prawidłowo eksploatowane, bez względu na to czy miało miejsce fizyczne uszkodzenie lub zniszczenie.

Katastrofa budowlana – szkody powstałe w ubezpieczonym mieniu wskutek niezamierzonego, gwałtownego zniszczenia obiektu budowlanego lub jego części, a także konstrukcyjnych elementów rusztowań, elementów urządzeń formujących, ścianek szczelnych i odbudowy wykopów - zgodnie z definicją zawartą w art. 73 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane, o którym zostały powiadomione podmioty określone w art. 75 ust. 1 tejże ustawy.

Nie jest katastrofą budowlaną:

- a) uszkodzenie elementu wbudowanego w obiekt budowlany, nadającego się do naprawy lub wymiany
- b) uszkodzenie lub zniszczenie urządzeń budowlanych związanych budynkami
- c) awaria instalacji

Z zakresu odpowiedzialności w ramach katastrofy budowlanej wyłączone są budynki:

- użytkowane niezgodnie z przeznaczeniem,
- nieposiadające aktualnej „Książki obiektu budowlanego” z okresowym potwierdzeniem stanu technicznego obiektu,
- wyłączone z eksploatacji

Limit odszkodowawczy w każdym okresie ubezpieczenia na jedno i wszystkie zdarzenia w zakresie obligatoryjnym: 1 000 000,00 zł.

Klauzula ubezpieczenia kradzieży stałych elementów budynków i budowli – bez względu na postanowienia ogólnych bądź szczególnych warunków ubezpieczenia, strony umowy ubezpieczenia uzgodniły, że:

Ochroną ubezpieczeniową dodatkowo objęte są szkody w ubezpieczonych budynkach i budowlach spowodowane kradzieżą elementów stałych tych nieruchomości (np. rynien, parapetów, ogrodzeń itp.). Limit odpowiedzialności wynosi 50 000,00 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w każdym okresie ubezpieczenia.

Klauzula likwidacyjna – bez względu na postanowienia ogólnych bądź szczególnych warunków ubezpieczenia, strony umowy ubezpieczenia uzgodniły, że:

Bez względu na stopień amortyzacji lub zużycia technicznego danego przedmiotu ubezpieczenia, ubezpieczonego w wartości księgowej brutto lub odtworzeniowej nowej, odszkodowanie wypłacane jest w pełnej wysokości, obejmującej koszt naprawy, wymiany, nabycia lub odbudowy z uwzględnieniem kosztów montażu, demontażu, transportu, ceł i innych opłat, do sumy ubezpieczenia uszkodzonej, zniszczonej lub utraconej rzeczy, nie więcej jednak niż suma ubezpieczenia albo cena takiej samej lub podobnej rzeczy nowej, w zależności od tego, która z nich jest niższa. Jakikolwiek postanowienia ogólnych warunków ubezpieczenia, dotyczące proporcjonalnego zmniejszenia odszkodowania lub innej proporcjonalnej jego redukcji, nie będą miały zastosowania.

Taka sama zasada wypłaty odszkodowania obowiązuje w przypadku nie odtworzenia przedmiotu ubezpieczenia, przy czym wówczas wysokość odszkodowania wyliczona zostanie na podstawie protokołu szkody, w wysokości odpowiadającej kosztom nabycia lub odtworzenia mienia, nie więcej jednak niż suma ubezpieczenia albo cena takiej samej lub podobnej rzeczy nowej, w zależności od tego, która z nich jest niższa.

Klauzula automatycznego pokrycia – bez względu na postanowienia ogólnych bądź szczególnych warunków ubezpieczenia, strony umowy ubezpieczenia uzgodniły, że:

Ubezpieczyciel obejmuje automatyczną ochroną ubezpieczeniową, bez konieczności wcześniejszej deklaracji, wzrost wartości mienia związany z jego nabyciem lub modernizacją. Suma ubezpieczenia ulega podwyższeniu z chwilą przejścia na ubezpieczającego ryzyka związanego z posiadaniem mienia. Wartość majątku objętego klauzulą automatycznego pokrycia nie może przekroczyć 20% łącznej sumy ubezpieczenia, przy czym przy wzroście wartości majątku o 10 mln zł (w każdym okresie ubezpieczenia) ubezpieczyciel nie pobierze dodatkowej składki z tytułu double ubezpieczenia mienia objętego niniejszą klauzulą.

W sytuacji, gdy wartość nowo ubezpieczonego mienia przekroczy 20% sumy ubezpieczenia lub 10 mln złotych, ubezpieczyciel powiadomi o tym fakcie ubezpieczającego. Ubezpieczyciel może żądać dopłaty składki wyłącznie od nadwyżki ponad wyznaczony limit 10 mln zł.

Składka za double ubezpieczenie ponad określony limit będzie naliczana za każdy dzień faktycznej ochrony po zakończeniu rocznego okresu ubezpieczenia, przy zastosowaniu stawki wynikającej z przedstawionej oferty (nie obowiązuje stosowana składka minimalna z polisy ubezpieczeniowej), z uwzględnieniem dokonanych w tym czasie likwidacji, sprzedaży i innych zmniejszeń w stanie środków trwałych (zbilansowanie z przysługującym zwrotem składki za niewykorzystany okres ubezpieczenia zgodnie z art. 813 §1 k.c.).

Z tytułu obowiązywania niniejszej klauzuli ubezpieczyciel nie będzie pobierał dodatkowej składki, zachowując jednak prawo do wliczenia jej do ceny ofertowej.

Klauzula usunięcia przyczyn awarii – bez względu na postanowienia ogólnych bądź szczególnych warunków ubezpieczenia, strony umowy ubezpieczenia uzgodniły, że:

W ramach sumy ubezpieczenia oraz w zakresie zdarzeń ubezpieczeniowych objętych ochroną ubezpieczeniową ubezpieczyciel

pokrywa:

1) koszty poszukiwania i usunięcia przyczyny powstania awarii w instalacjach wodno-kanalizacyjnych, ogrzewania, elektrycznych i innych instalacjach technologicznych, w tym przeciwpożarowych, znajdujących się w miejscu ubezpieczenia;

2) koszty pomocnicze.

Klauzula dotyczy również terenu wokół budynku. Limit odpowiedzialności: 100 000,00 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w każdym okresie ubezpieczenia.

Klauzula daty stempla bankowego lub pocztowego – bez względu na postanowienia ogólnych bądź szczególnych warunków ubezpieczenia, strony umowy ubezpieczenia uzgodniły, że:

Za datę prawidłowego opłacenia składki ubezpieczeniowej uznaje się datę stempla bankowego lub pocztowego, uwidocznioną na przelewie bankowym lub pocztowym, pod warunkiem, że w chwili zlecenia przelewu bankowego na koncie ubezpieczającego znajdowały się wystarczające środki finansowe.

Klauzula zbycia przedmiotu ubezpieczenia – bez względu na postanowienia ogólnych bądź szczególnych warunków ubezpieczenia, strony umowy ubezpieczenia uzgodniły, że:

1) W braku odmiennego stanowiska ubezpieczającego lub ubezpieczonego przekazanego do ubezpieczyciela, w przypadku zbycia przedmiotu ubezpieczenia (np. w związku z przewłaszczeniem na zabezpieczenie), umowa ubezpieczenia nie wygasa zgodnie z art. 823 § 1 k.c., zaś prawa z umowy ubezpieczenia przechodzą na nabywcę przedmiotu ubezpieczenia.

2) Jeżeli umowa ubezpieczenia nie wygasa na podstawie ust. 1 niniejszej klauzuli, nie wygasa ona także w przypadku powrotnego przejścia własności na ubezpieczającego lub ubezpieczonego.

Klauzula czasu ochrony – bez względu na postanowienia ogólnych bądź szczególnych warunków ubezpieczenia, strony umowy ubezpieczenia uzgodniły, że:

W przypadku braku wpłaty w ustalonym terminie składki jednorazowej lub jej pierwszej raty Ubezpieczyciel odstępuje od możliwości wypowiedzenia umowy ze skutkiem natychmiastowym z żądaniem zapłaty składki za okres, przez który ponosił odpowiedzialność. W razie braku zapłaty wyżej wymienionej należności ubezpieczyciel po upływie terminu wezwie ubezpieczającego do zapłaty z zagrożeniem, że brak zapłaty w wyznaczonym terminie, nie krótszym jednak niż 30 dni od dnia otrzymania wezwania, spowoduje ustanie odpowiedzialności ubezpieczyciela.

Klauzula nieściągnięcia rat niewymagalnych – bez względu na postanowienia ogólnych bądź szczególnych warunków ubezpieczenia, strony umowy ubezpieczenia uzgodniły, że:

W przypadku wypłaty odszkodowania, ubezpieczyciel nie potrąca z kwoty odszkodowania dla ubezpieczającego/ubezpieczonego rat jeszcze niewymagalnych oraz nie żąda zapłaty pozostałych rat. W przypadku wypłaty jakiegokolwiek odszkodowania ubezpieczający zobowiązany jest do opłacenia pozostałych rat składki w uzgodnionych terminach i wysokości.

Klauzula uznania stanu zabezpieczeń – bez względu na postanowienia ogólnych bądź szczególnych warunków ubezpieczenia, strony umowy ubezpieczenia uzgodniły, że:

Ubezpieczyciel oświadcza, że znany jest mu stan stosowanych przez ubezpieczającego/ubezpieczonego zabezpieczeń przeciwpożarowych i przeciwkradzieżowych i uznaje go za wystarczający i spełniający warunki do uzyskania ochrony ubezpieczeniowej oraz nie będzie podnosił tej kwestii w przypadku szkody.

Klauzula naprawy zabezpieczeń przeciwkradzieżowych – bez względu na postanowienia ogólnych bądź szczególnych warunków ubezpieczenia, strony umowy ubezpieczenia uzgodniły, że:

Ustala się, że ubezpieczyciel zwróci ubezpieczającemu/ubezpieczonemu koszty naprawy zniszczonych lub uszkodzonych zabezpieczeń (stropów, ścian, podłóg, drzwi, zamków, okien, szyb, żaluzji i innych elementów) wskutek dokonanej albo usiłowanej kradzieży z włamaniem, a także koszty wymiany kluczy. Limit kosztów ustala się w wysokości 100 000,00 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w każdym okresie ubezpieczenia.

Klauzula zgłaszania szkód – bez względu na postanowienia ogólnych bądź szczególnych warunków ubezpieczenia, strony umowy ubezpieczenia uzgodniły, że:

Na podstawie art. 818 § 1 K.C. ustala się termin powiadomienia ubezpieczyciela o wypadku ubezpieczeniowym na 7 dni od daty uzyskania przez ubezpieczającego lub ubezpieczonego wiedzy o zajściu wypadku.

Klauzula niezawiadomienia w terminie o szkodzie – bez względu na postanowienia ogólnych bądź szczególnych warunków ubezpieczenia, strony umowy ubezpieczenia uzgodniły, że:

W razie naruszenia z winy umyślnej przez ubezpieczającego lub ubezpieczonego obowiązku powiadomienia ubezpieczyciela o wypadku ubezpieczeniowym w określonym w umowie ubezpieczenia lub ogólnych warunkach ubezpieczenia w terminie, ubezpieczyciel może odpowiednio zmniejszyć odszkodowanie, jeżeli naruszenie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło ubezpieczycielowi ustalenie okoliczności i skutków wypadku. Pozostałe postanowienia art. 818 k.c. mają pełne zastosowanie.

Klauzula miejsc ubezpieczenia – bez względu na postanowienia ogólnych bądź szczególnych warunków ubezpieczenia, strony umowy ubezpieczenia uzgodniły, że:

Jako miejsce ubezpieczenia uznaje się wszystkie istniejące i przyszłe lokalizacje należące do ubezpieczającego/ubezpieczonego oraz każde miejsce związane z prowadzoną działalnością, zarówno własne, jak i wynajmowane, zarządzane czy dzierżawione, położone na terenie RP.

Klauzula wyłączenia ryzyka z eksploatacji – bez względu na postanowienia ogólnych bądź szczególnych warunków ubezpieczenia, strony umowy ubezpieczenia uzgodniły, że:

Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje budynki, urządzenia i instalacje (występujące w wykazie mienia i przyszłe) wyłączone z eksploatacji oraz budynki i budowle przeznaczone do rozbiórki znajdujące się w nich mienie oraz maszyny, urządzenia, wyposażenie przeznaczone do likwidacji (lub na złom) - w zakresie od ognia i innych zdarzeń losowych (pożar, uderzenie pioruna, eksplozja i implozja, upadek statku powietrznego rozumiany jako katastrofa bądź przymusowe lądowanie samolotu lub innego obiektu latającego, upadek jego części, przewożonego ładunku albo zrzuconego awaryjnie paliwa, huragan, wiatr, deszcz, grad, śnieg - w tym szkody powstałe wskutek opadów śniegu, m.in. wskutek jego ciężaru, lód, trzęsienie ziemi, obsunięcie się ziemi, uderzenie pojazdu w ubezpieczone mienie lub przez przewożony tym pojazdem ładunek, dym, sadza, huk ponaddzwiękowy, upadek drzew, budynków lub budowli - rozumiany jako szkody spowodowane w wyniku upadku na przedmiot ubezpieczenia drzew, ich fragmentów, masztów, dźwigów, kominów lub innych budowli albo ich części lub elementów, bez względu na to, kto jest ich posiadaczem, skażenie lub zanieczyszczenie ubezpieczonego mienia w wyniku zdarzeń objętych umową ubezpieczenia, uszkodzenie ubezpieczonego mienia wskutek akcji gaśniczej i/lub ratowniczej, w tym rozbiórki, wyburzania lub odgruzowywania, prowadzonej w związku z zaistniałym zdarzeniem losowym, objętym ochroną ubezpieczeniową oraz dewastacji - limit dla ryzyka dewastacji wynosi 30 000,00 zł na jedno i

wszystkie zdarzenia w każdym okresie ubezpieczenia).

Klauzula robót budowlano – montażowych – bez względu na postanowienia ogólnych bądź szczególnych warunków ubezpieczenia, strony umowy ubezpieczenia uzgodniły, że:

Ubezpieczenie mienia od wszystkich ryzyk obejmuje także szkody powstałe w związku z prowadzeniem drobnych robót budowlano – montażowych w mieniu będącym:

- 1) przedmiotem ubezpieczenia – do sum ubezpieczenia określonych w umowie ubezpieczenia,
- 2) przedmiotem drobnych robót budowlano – montażowych, do kwoty 1 000 000,00 zł na wszystkie zdarzenia w każdym okresie ubezpieczenia, w zakresie i na warunkach określonych w umowie ubezpieczenia, pod warunkiem, że:
  - prowadzone roboty nie wymagają zgody (pozwolenia na budowę) odpowiednich organów władzy zgodnie z obowiązującymi przepisami,
  - wartość mienia będącego przedmiotem drobnych robót budowlano – montażowych w okresie ubezpieczenia nie przekroczy łącznie 1 000 000,00 zł, a pojedynczego kontraktu 200 000,00 zł,
  - realizacja drobnych robót budowlano – montażowych nie wiąże się z naruszeniem konstrukcji nośnej obiektu lub konstrukcji dachu,
  - prowadzone roboty nie wymagają zgody (pozwolenia na budowę) odpowiednich organów władzy w rozumieniu ustawy z dnia 07.07.1994 r. Prawo budowlane,
  - drobne roboty budowlano – montażowe prowadzone są przez lub na zlecenie ubezpieczającego w obiektach oddanych do użytku/eksploatacji.

Klauzula przechowywania mienia – bez względu na postanowienia ogólnych bądź szczególnych warunków ubezpieczenia, strony umowy ubezpieczenia uzgodniły, że:

Ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność także za szkody powstałe wskutek zalania ubezpieczonego mienia składowanego bezpośrednio na podłodze w pomieszczeniach położonych poniżej poziomu gruntu oraz na najniższej kondygnacji.

Klauzula 72 godzin – ochroną ubezpieczeniową w zakresie odpowiedzialności cywilnej objęte są szkody kolejne powstałe z tej samej przyczyny, w tym samym miejscu do upływu 72 godzin od zgłoszenia pierwszej szkody.

Klauzula włączenia rażącego niedbalstwa – bez względu na postanowienia ogólnych bądź szczególnych warunków ubezpieczenia, strony umowy ubezpieczenia uzgodniły, że:

Ochrona ubezpieczeniowa w zakresie ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej obejmuje szkody wyrządzone wskutek rażącego niedbalstwa ubezpieczającego lub ubezpieczonego. Ubezpieczyciel jest wolny od odpowiedzialności, jeżeli ubezpieczający lub ubezpieczony wyrządził szkodę umyślnie.

Klauzula ubezpieczenia sprzętu przenośnego poza miejscem ubezpieczenia – bez względu na postanowienia ogólnych bądź szczególnych warunków ubezpieczenia, strony umowy ubezpieczenia uzgodniły, że:

Zakres ochrony ubezpieczeniowej sprzętu elektronicznego rozszerza się o szkody powstałe w elektronicznym sprzęcie przenośnym (również w telefonach komórkowych) używanych do celów służbowych poza miejscem ubezpieczenia określonym w polisie, przy czym w przypadku kradzieży z włamaniem ubezpieczonych przedmiotów z pojazdu odpowiedzialność ubezpieczyciela zostaje zachowana pod warunkiem, że:

- pojazd posiada trwale zadaszenie (jednolita, trwała konstrukcja),
- w trakcie postoju podczas transportu pojazd został prawidłowo zamknięty na wszystkie istniejące zamki i – jeżeli pojazd ma zainstalowany – włączony został system alarmowy,
- sprzęt umieszczony został w niewidocznym miejscu (np. bagażniku).

Klauzula ubezpieczenia sprzętu elektronicznego na stałe zamontowanego w pojazdach samochodowych – bez względu na postanowienia ogólnych bądź szczególnych warunków ubezpieczenia, strony umowy ubezpieczenia uzgodniły, że:

1) Zakres ubezpieczenia rozszerza się o szkody powstałe w sprzęcie elektronicznym na stałe zainstalowanym w pojazdach mechanicznych, przy czym w przypadku kradzieży z włamaniem z pojazdu ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność pod warunkiem, że:

- pojazd posiada trwale zadaszenie (jednolita, sztywna konstrukcja),
- w sytuacji, gdy szkoda powstała w trakcie postoju pojazd został prawidłowo zamknięty na wszystkie istniejące zamki i – jeżeli ma zainstalowany – włączony system alarmowy,
- sprzęt, zgodnie z zaleceniami producenta, jest właściwie zamocowany.

2) Ubezpieczeniem nie są objęte szkody:

- powstałe wskutek wypadku środka transportu, jeżeli wypadek został spowodowany złym stanem technicznym pojazdu należącego do ubezpieczającego,
- objęte ubezpieczeniem auto casco pojazdu albo obowiązkowym ubezpieczeniem OC posiadacza pojazdu mechanicznego.

Klauzula szkód mechanicznych – bez względu na postanowienia ogólnych bądź szczególnych warunków ubezpieczenia, strony umowy ubezpieczenia uzgodniły, że:

ochrona ubezpieczeniowa obejmuje dodatkowo maszyny, urządzenia, aparaty od szkód mechanicznych (i awarii) spowodowanych:

- a) działaniem człowieka,
- b) wadami produkcyjnymi,
- c) przyczynami eksploatacyjnymi.

Za szkody spowodowane:

- a) działaniem człowieka – uważa się szkody powstałe wskutek nieumyślnego błędu uprawnionych do obsługi osób oraz umyślnego uszkodzenia (zniszczenia) przez osoby trzecie,
- b) wadami produkcyjnymi – uważa się szkody powstałe w wyniku błędów w projektowaniu lub konstrukcji, wadliwego materiału oraz wad i usterek fabrycznych niewykrytych podczas wykonania maszyny lub zamontowania jej na stanowisku pracy,
- c) przyczynami eksploatacyjnymi – uważa się niezawinione przez obsługę szkody eksploatacyjne polegające na uszkodzeniu lub zniszczeniu elementów maszyny przez zjawiska fizyczne (np. siły odśrodkowe, wzrost ciśnienia, eksplozję lub implozję, przegrzanie,

dostanie się ciała obcego itp.) oraz wadliwe działanie urządzeń: sterujących, zabezpieczających, sygnalizacyjno-pomiarowych, itp.

Ubezpieczyciel nie ponosi odpowiedzialności za szkody powstałe wskutek:

- a) wypadku, za który odpowiada osoba trzecia z tytułu gwarancji lub rękojmi za wady - występująca w charakterze dostawcy, wytwórcy, sprzedawcy lub dokonującego naprawy;
- b) działania wirusów komputerowych;
- c) wad lub usterek istniejących w momencie rozpoczęcia odpowiedzialności ubezpieczyciela z znanych ubezpieczonemu lub jego przedstawicielowi, niezależnie od tego, czy o takich wadach lub defektach wiedział ubezpieczyciel;
- d) przeprowadzanych prób i testów, z wyjątkiem prób dokonywanych w związku z okresowymi badaniami eksploatacyjnymi (ogłędzinami i przeglądami), a także powstałe w wyniku zamierzonego przeciążenia, doświadczeń lub eksperymentów;
- e) eksploatacji wcześniej uszkodzonej i nienaprawionej maszyny.

Poza tym klauzula nie obejmuje:

- a) szkód spowodowanych zaniechaniem obowiązkowych okresowych przeglądów konserwacyjnych i remontów;
- b) szkód będących bezpośrednim następstwem ciągłej eksploatacji, a w szczególności normalnego zużycia, kawitacji, erozji, korozji, kamienia kotłowego;
- c) wszelkiego rodzaju materiałów eksploatacyjnych, a w szczególności olejów, smarów, paliw, katalizatorów, chłodziw oraz narzędzi wymiennych, a w szczególności matryc, form, stempli, narzędzi do obróbki skrawaniem, elektrod;
- d) części, które przez używanie lub swoje właściwości fizyczne ulegają szybkiemu zużyciu lub na które producent nie udzielił gwarancji, a w szczególności wykładziny ogniotrwałej i antykorozyjne, powłoki ogniochronne, ruszty pieców i palenisk, dysze palników, młoty do kruszenia, przedmioty z gumy, szkła i ceramiki;
- e) kosztów poniesionych przez ubezpieczonego w związku z konserwacją, modernizacją, remontami lub naprawami gwarancyjnymi ubezpieczonych maszyn. Klauzula dotyczy grup 3,4,5,6 i 8 KŚT. Limit odpowiedzialności: 50 000,00 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w każdym okresie ubezpieczenia. Franszyza redukcyjna: 5% wartości każdej szkody.

Klauzula szkód elektrycznych – bez względu na postanowienia ogólnych bądź szczególnych warunków ubezpieczenia, strony umowy ubezpieczenia uzgodniły, że:

ochrona ubezpieczeniowa obejmuje dodatkowo maszyny, urządzenia, aparaty, instalacje elektryczne od szkód spowodowanych niewłaściwym działaniem prądu elektrycznego, w szczególności powstałych w wyniku: wyładowania atmosferycznego, zwarcia, spięcia, przepięcia, uszkodzenia izolacji, zmiany wartości napięcia, natężenia lub częstotliwości sieci zasilającej, przegrzania, okopcenia, niezaadziałania lub wadliwego funkcjonowania zabezpieczeń chroniących maszyny i aparaty elektryczne, urządzeń sygnalizacyjnych lub kontrolno-pomiarowych itp.

Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód:

- powstałych w:
    - a. elektroenergetycznych liniach przesyłowych i rozdzielczych,
    - b. maszynach i aparatach, w których nie przeprowadzono badań eksploatacyjnych zgodnie z obowiązującymi przepisami o eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych potwierdzonych protokołem, o ile niedopełnienie obowiązku badań było przyczyną szkody bądź spowodowało zwiększenie jej rozmiaru,
    - c. wszelkiego rodzaju miernikach, licznikach, bezpiecznikach, stycznikach, odgromnikach, wkładkach topikowych, czujnikach, żarówkach oraz innych częściach i materiałach szybko zużywających się lub podlegających wielokrotnej lub okresowej wymianie w toku normalnego użytkowania,
    - d. elementach maszyn i urządzeń uszkodzonych mechanicznie, chyba że szkody mechaniczne powstały w następstwie uszkodzeń elektrycznych,
    - e. w transformatorach eksploatowanych powyżej 25 lat.
  - za które na mocy przepisów prawa lub postanowień umowy odpowiedzialna jest zidentyfikowana osoba trzecia: dostawca, producent, sprzedawca lub wykonawca usługi (w szczególności serwisant, przewoźnik, spedytor lub podwykonawca),
  - objętych gwarancją lub rękojmią,
  - powstałych wskutek:
    - a. naturalnego zużycia lub długotrwałej degradacji właściwości użytkowych maszyn lub aparatów (w szczególności wskutek kawitacji, erozji, korozji, rozszerzenia się kamienia kotłowego),
    - b. doświadczeń lub eksperymentów przeprowadzonych w nadzwyczajnych dla danej maszyny/ danego aparatu warunkach,
    - c. wad lub uszkodzeń istniejących w chwili zawarcia umowy ubezpieczenia, o których ubezpieczający/ ubezpieczony wiedział lub przy zachowaniu należytej staranności mógł się dowiedzieć,
    - d. przepięć impulsowych spowodowanych przełączeniem aparatury dużej mocy lub aparatury rozdzielczej w rozdzielniach.
- Limit odpowiedzialności: 50 000,00 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w każdym okresie ubezpieczenia. Franszyza redukcyjna: 5% wartości każdej szkody.

Klauzula zastąpienia dla maszyn i urządzeń – bez względu na postanowienia ogólnych bądź szczególnych warunków ubezpieczenia, strony umowy ubezpieczenia uzgodniły, że:

Niniejszym ustala się, że w przypadku szkody całkowitej ubezpieczony może zastąpić zniszczone mienie bez obowiązku zachowania typu, modelu, parametrów technicznych jeżeli, zachowanie dotychczasowych rozwiązań jest technologicznie i ekonomicznie nieuzasadnione. Górną granicą odpowiedzialności ubezpieczyciela jest suma ubezpieczenia.

Klauzula braku części zamiennych – bez względu na postanowienia ogólnych bądź szczególnych warunków ubezpieczenia, strony umowy ubezpieczenia uzgodniły, że:

W sytuacji, kiedy uszkodzeniu ulegnie jeden z elementów podzespołu, który wchodzi w skład urządzenia objętego umową ubezpieczenia, a jego samodzielny zakup nie jest możliwy, ubezpieczyciel pokryje koszt zakupu całego podzespołu. Limit odpowiedzialności na jedno i wszystkie zdarzenia w każdym okresie ubezpieczenia wynosi 100 000,00 zł.

Klauzula reprezentantów – bez względu na postanowienia ogólnych bądź szczególnych warunków ubezpieczenia, strony umowy ubezpieczenia uzgodniły, że:

ubebezpieczyciel nie odpowiada wyłącznie za szkody wyrządzone umyślnie przez reprezentantów ubezpieczającego/ubezpieczonego, przy czym za reprezentantów ubezpieczającego/ubezpieczonego uważa się Dyrektora i jego pełnomocników, tj. osoby posiadające pisemne upoważnienie do działania w jego imieniu.

Klauzula ubezpieczenia od daty dostawy do daty włączenia do eksploatacji – bez względu na postanowienia ogólnych bądź

szczególnych warunków ubezpieczenia, strony umowy ubezpieczenia uzgodniły, że:

odpowiedzialność ubezpieczyciela za szkody powstałe w ubezpieczonym sprzęcie elektronicznym lub jego częściach obejmuje również okres od daty dostawy do miejsca ubezpieczenia do daty włączenia go do planowanej eksploatacji. Warunkiem rozszerzenia jest magazynowanie sprzętu lub jego części w odpowiednich opakowaniach i pomieszczeniach do tego przystosowanych. Okres magazynowania nie może przekraczać 6 miesięcy od daty dostawy.

Klauzula tymczasowego magazynowania lub chwilowej przerwy w eksploatacji – bez względu na postanowienia ogólnych bądź szczególnych warunków ubezpieczenia, strony umowy ubezpieczenia uzgodniły, że:

zakres ochrony ubezpieczeniowej obejmuje szkody w sprzęcie elektronicznym będącym we wcześniejszej eksploatacji, a powstałe w czasie tymczasowego magazynowania (poza stanowiskiem pracy) lub chwilowej przerwy w użytkowaniu w miejscu objętym ubezpieczeniem. Okres tymczasowego magazynowania nie może przekraczać 6 miesięcy.

Klauzula automatycznego pokrycia OC – bez względu na postanowienia ogólnych bądź szczególnych warunków ubezpieczenia, strony umowy ubezpieczenia uzgodniły, że:

ubezpieczyciel w trakcie trwania umowy ubezpieczenia obejmuje automatyczną ochroną ubezpieczeniową na warunkach określonych w umowie ubezpieczenia OC wszystkie lokalizacje przyjęte przez ubezpieczającego/ubezpieczonego w posiadanie, zarząd, administrację lub utrzymanie.

Klauzula usunięcia pozostałości po szkodzie – bez względu na postanowienia ogólnych bądź szczególnych warunków ubezpieczenia, strony umowy ubezpieczenia uzgodniły, że:

ubezpieczyciel pokrywa, ponad sumę ubezpieczenia, wszelkie uzasadnione i udokumentowane koszty uprzątnięcia pozostałości po szkodzie łącznie z kosztami rozbiórki/demontażu i wywieżenia pozostałości, a także koszty transportu (np. dojazdu pracowników serwisu) poniesione przez ubezpieczającego/ubezpieczonego w związku z zrealizowaniem się zdarzenia losowego, objętego ochroną ubezpieczeniową, do wysokości 20% wartości szkody, nie więcej jednak niż 1 000 000,00 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w każdym okresie ubezpieczenia.

Klauzula wynagrodzenia rzeczoznawców i ekspertów – bez względu na postanowienia ogólnych bądź szczególnych warunków ubezpieczenia, strony umowy ubezpieczenia uzgodniły, że:

Ubezpieczyciel dodatkowo obejmuje ochroną ubezpieczeniową poniesione przez ubezpieczającego/ubezpieczonego konieczne, uzasadnione i udokumentowane koszty ekspertyz rzeczoznawców bądź ekspertów związane z ustaleniem faktycznego zakresu i rozmiaru szkody oraz sposobu jej naprawienia. Ustala się limit odszkodowawczy 50 000,00 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w każdym okresie ubezpieczenia w systemie na pierwsze ryzyko.

Klauzula wadliwego wykonania prac, czynności lub usług – bez względu na postanowienia ogólnych bądź szczególnych warunków ubezpieczenia, strony umowy ubezpieczenia uzgodniły, że:

Rozszerza się zakres ubezpieczenia o odpowiedzialność cywilną ubezpieczającego/ubezpieczonego za szkody osobowe i rzeczowe spowodowane przez wypadki ubezpieczeniowe powstałe w okresie ubezpieczenia po przekazaniu odbiorcy przedmiotu czynności, prac lub usług świadczonych przez ubezpieczającego/ubezpieczonego, wynikłe z nienależytego wykonania takiego zobowiązania, niezależnie od źródła obowiązku odszkodowawczego (czyny niedozwolone, niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania). Zakres ubezpieczenia obejmuje szkody zarówno wyrządzone odbiorcy czynności, prac lub usług, jak również innym poszkodowanym. W razie wątpliwości za moment przekazania odbiorcy przedmiotu czynności, prac lub usług świadczonych przez ubezpieczającego/ubezpieczonego przyjmuje się chwilę, w której została dokonana ostatnia czynność faktyczna związana z realizacją całości lub formalnie wyodrębnionego etapu tych czynności, prac lub usług.

Klauzula zmian w odbudowie – bez względu na postanowienia ogólnych bądź szczególnych warunków ubezpieczenia, strony umowy ubezpieczenia uzgodniły, że: na pisemny wniosek ubezpieczającego/ubezpieczonego ubezpieczyciel wyrazi zgodę na odbudowę zniszczonego albo uszkodzonego ubezpieczonego budynku lub budowli przy zastosowaniu zmienionej konstrukcji i/lub technologii odbudowy, o ile zmiana konstrukcji i technologii odbudowy wynika z aktualnie obowiązujących przepisów prawa albo decyzji administracyjnych (m.in. zezwolenia na budowę). Limit odszkodowawczy w każdym okresie ubezpieczenia wynosi 20% wartości szkody.

Klauzula odnowienia lub odtworzenia dokumentów – bez względu na postanowienia ogólnych bądź szczególnych warunków ubezpieczenia, strony umowy ubezpieczenia uzgodniły, że:

ubezpieczyciel pokrywa w granicach ustalonego limitu udokumentowane koszty związane z zabezpieczeniem, odnowieniem, transportem i/lub odtworzeniem planów, map bądź innych dokumentów, uszkodzonych albo zniszczonych w związku ze szkodą objętą zakresem ubezpieczenia. Ubezpieczający/ubezpieczony, w granicach ustalonego limitu, zastrzega sobie prawo do skorzystania z usług firmy specjalizującej się w zakresie wykonywania prac (czynności) określonych w niniejszej klauzuli. Limit odpowiedzialności wynosi 100 000,00 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w każdym okresie ubezpieczenia.

Klauzula ubezpieczenia kosztów dodatkowych – bez względu na postanowienia ogólnych bądź szczególnych warunków ubezpieczenia, strony umowy ubezpieczenia uzgodniły, że:

ochrona ubezpieczeniowa obejmuje uzasadnione i udokumentowane przez ubezpieczającego/ubezpieczonego nakłady związane z:

- 1) zabezpieczeniem przed szkodą ubezpieczonego mienia w razie jego bezpośredniego zagrożenia działaniem powstałego zdarzenia losowego oraz zmniejszeniem rozmiaru szkody objętej zakresem ubezpieczenia, jeśli środki te były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne;
- 2) akcją ratowniczą (gaszeniem, rozbiórką, ewakuacją, kosztami akcji ratowniczej, w tym wynagrodzenie Straży Pożarnej na podstawie otrzymanych i zapłaconych przez ubezpieczającego/ubezpieczonego rachunków, itp.), jeżeli ratunek miał na celu zmniejszenie strat lub niedopuszczenie do ich zwiększenia;
- 3) dodatkowe koszty pracy, w szczególności godziny nadliczbowe, dodatki za pracę w nocy i w dni wolne od pracy oraz frachtu lotniczego, z wyjątkiem frachtu ekspresowego, poniesione w związku ze szkodą, za którą ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność;
- 4) wszelkie uzasadnione i udokumentowane koszty i opłaty specjalistów (architektów, inżynierów, konserwatorów zabytków), związane z przygotowaniem wszelkiej dokumentacji, szczególnie projektowej i konstrukcyjnej niezbędnej do przywrócenia mienia (w tym mienia o charakterze zabytkowym) do stanu sprzed dnia szkody, poniesione przez ubezpieczającego w związku z zrealizowaniem się zdarzenia objętego umową ubezpieczenia.

Limit odszkodowawczy ponad sumę ubezpieczenia: 1 000 000,00 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w każdym okresie ubezpieczenia.

Klauzula zwiększonych kosztów działalności – bez względu na postanowienia ogólnych bądź szczególnych warunków ubezpieczenia, strony umowy ubezpieczenia uzgodniły, że:

Ubezpieczyciel pokrywa do ustalonego limitu poniesione w celu kontynuowania działalności dodatkowe koszty związane z powstałą

szkodą w mieniu. Ochrona obejmuje:

- a) koszty związane z koniecznością czasowego użytkowania obcych pomieszczeń, maszyn lub urządzeń,
- b) koszty przeniesienia, przewiezienia ubezpieczonego mienia do nowych pomieszczeń oraz ich adaptacji,
- c) dodatkowe koszty pracy (godziny nadliczbowe i dodatki za pracę w nocy),
- d) koszty poinformowania klientów i kooperantów o zmianach w prowadzonej działalności gospodarczej.

Limit odpowiedzialności: 500 000,00 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w każdym okresie ubezpieczenia.

Klauzula dodatkowej przewencyjnej sumy ubezpieczenia – bez względu na postanowienia ogólnych bądź szczególnych warunków ubezpieczenia, strony umowy ubezpieczenia uzgodniły, że:

jeżeli w ubezpieczeniu mienia od ognia i innych zdarzeń losowych bądź od wszystkich ryzyk systemem sum stałych suma ubezpieczenia danego środka trwałego jest niższa od wartości szkody, niedoubezpieczenie pokryte zostanie z dodatkowej przewencyjnej sumy ubezpieczenia.

Limit odszkodowawczy: 500 000,00 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w każdym okresie ubezpieczenia.

Klauzula automatycznego pokrycia konsumpcji sumy ubezpieczenia w ubezpieczeniu mienia systemem sum stałych – bez względu na postanowienia ogólnych bądź szczególnych warunków ubezpieczenia, strony umowy ubezpieczenia uzgodniły, że:

ubezpieczyciel przywróci automatycznie pierwotną sumę ubezpieczenia (doubezpieczenie) po wypłacie odszkodowań. Ubezpieczający nie będzie zobowiązany do dopłaty stosownej składki, wynikającej z automatycznego pokrycia konsumpcji sumy ubezpieczenia.

Klauzula nie ma zastosowania jeżeli ogólne (szczególne) warunki ubezpieczenia nie przewidują konsumpcji sumy ubezpieczenia.

Klauzula ubezpieczenia mienia w transporcie – bez względu na postanowienia ogólnych bądź szczególnych warunków ubezpieczenia, strony umowy ubezpieczenia uzgodniły, że:

Zakres ochrony ubezpieczeniowej zostaje rozszerzony na wszelkie mienie przewożone lub transportowane wszelkimi środkami transportu lądowego, od szkód powstałych podczas jego przewożenia lub transportu. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje następujące ryzyka:

- a) ryzyka objęte ochroną w zakresie ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk, w tym na podstawie klauzul dodatkowych,
- b) wypadku pojazdu, za pomocą którego dokonywany był transport,
- c) kradzieży mienia będącej następstwem wypadku pojazdu, za pomocą którego dokonywany był transport,
- d) kradzieży pojazdu wraz z przewożonym przez ten pojazd mieniem,
- e) kradzieży mienia z pojazdu, za pomocą którego dokonywany był transport, o ile pojazd ten znajdował się pod bezpośrednim dozorem fizycznym osoby lub osób biorących udział w transporcie. Za bezpośredni dozór fizyczny uważa się zachowanie przynajmniej kontaktu wzrokowego z tym pojazdem przez co najmniej jedną osobę dokonującą transportu,
- f) rabunku,
- g) uszkodzenie lub zniszczenie w trakcie załadunku i rozładunku.

Odszkodowanie za szkody będące następstwem zdarzeń, o których mowa powyżej ograniczone jest do limitu w wysokości 100 000,00 zł na jeden transport i 500 000,00 zł na wszystkie zdarzenia w każdym okresie ubezpieczenia. Wysokość szkody oraz odszkodowania ustala się zgodnie z zasadami przyjętymi dla ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk. Postanowienia niniejszej klauzuli nie dotyczą transportu wartości pieniężnych.

Klauzula strajków i zamieszek – bez względu na postanowienia ogólnych bądź szczególnych warunków ubezpieczenia, strony umowy ubezpieczenia uzgodniły, że:

1) ubezpieczyciel pokrywa do ustalonego limitu – 500 000,00 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w każdym okresie ubezpieczenia – szkody zaistniałe w wyniku zdarzeń określonych w umowie ubezpieczenia, a powstałe w czasie trwania: strajku, zamieszek i rozruchów społecznych.

2) ubezpieczenie nie obejmuje szkód powstałych wskutek lub mających pośredni lub bezpośredni związek z następującymi zdarzeniami:

- wojna, inwazja, działanie nieprzyjacielskie, działania wojenne (niezależnie od tego, czy wojna została wypowiedziana, czy nie), wojna domowa,
- bunt, zamieszki społeczne o charakterze powstania powszechnego, powstanie zbrojne, rebelia, rewolucja, działanie władzy wojskowej lub uzurpowanej.

3) Ponadto z ochrony ubezpieczeniowej wyłącza się szkody:

- wyniki z całkowitego lub częściowego zaprzestania działalności, opóźnień lub zakłóceń działalności,
- powstałe wskutek trwałego lub tymczasowego zajęcia, w wyniku konfiskaty lub rekwizycji przez legalną władzę.

Klauzula szkód w przedmiotach szklanych - bez względu na postanowienia ogólnych bądź szczególnych warunków ubezpieczenia, strony umowy ubezpieczenia uzgodniły, że:

Ochroną ubezpieczeniową zostają objęte będące własnością lub znajdujące się w posiadaniu ubezpieczonego szyby i inne przedmioty stanowiące część, wyposażenie bądź urządzenie budynków, lokali oraz innych pomieszczeń użytkowych oraz przedmioty znajdujące się na zewnątrz, niezależnie od rodzaju szkła i klasy odporności. W szczególności ochroną objęte są następujące przedmioty:

- oszklenie stanowiące element konstrukcji budynku,
- oszklenie okienne i drzwiowe,
- oszklenie zewnętrzne i wewnętrzne, wiaty
- konstrukcje wypełnione szkłem lub tworzywem itp.,
- szyby specjalne (szyby antywłamaniowe, płyty szklane warstwowe i inne),
- oszklenia ściennie i dachowe,
- płyty szklane stanowiące składowe części mebli, stołów, lad oraz gablot,
- szklane przegrody ściennie oraz osłony kantorów, boksów i kabin,
- tablice reklamowe, szyldy, tablice i gabloty poza budynkiem lub lokalem ze szkła, plastiku, tworzywa itp.,
- neony, reklamy świetlne, tablice świetlne i elektroniczne,

- części szklane instalacji solarnych,
- witraże,
- lustra wiszące, stojące i wmontowane w ścianach,
- szklane, ceramiczne i kamienne wykładziny ścian, słupów i filarów.

Wymagany zakres ubezpieczenia obejmuje:

- stłuczenie (rozbicie) lub pęknięcie przedmiotu ubezpieczenia
- pokrycie poniesionych kosztów ustawienia i rozebrania rusztowań i użycia dźwigu w celu dokonania wymiany lub naprawy ubezpieczonych przedmiotów w związku z ich stłuczeniem (rozbiciem) lub pęknięciem
- koszty wykonania znaków reklamowych i informacyjnych
- koszty tymczasowego zabezpieczenia (do wysokości 20% sumy ubezpieczenia)
- koszty transportu związane z naprawieniem szkody, szkody).
- koszty usług ekspresowych (wykonanie oszklenia w ciągu 24 h od powstania szkody).

Klauzula ubezpieczenia przepięć – bez względu na postanowienia ogólnych bądź szczególnych warunków ubezpieczenia, strony umowy ubezpieczenia uzgodniły, że:

Ochroną ubezpieczeniową objęte zostają szkody powstałe wskutek wszelkich przepięć, w tym również bezpośrednio lub pośrednio wskutek wyładowania atmosferycznego lub uderzenia pioruna (szkody spowodowane gwałtownym wzrostem napięcia w sieci elektrycznej w wyniku wyładowań atmosferycznych) lub zmian parametrów prądu elektrycznego (zmiany napięcia, natężenia, częstotliwości, w tym szkody powstałe z przyczyn leżących po stronie zakładu energetycznego) lub wzbudzania się niszczących sił elektromagnetycznych. Z zakresu ochrony ubezpieczeniowej wyłączone są szkody w urządzeniach przeciwprzepięciowych polegające na ich uszkodzeniu wskutek prawidłowego zadziałania (np. przepalenie wkładek topikowych, bezpieczniki, wyłączniki). Ubezpieczenie obejmuje wszystkie grupy mienia.

Limit odpowiedzialności: 300 000,00 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w każdym okresie ubezpieczenia.

Klauzula 168 godzin – bez względu na postanowienia ogólnych bądź szczególnych warunków ubezpieczenia, strony umowy ubezpieczenia uzgodniły, że:

ochroną ubezpieczeniową w zakresie odpowiedzialności cywilnej objęte są szkody kolejne powstałe z tej samej przyczyny w tym samym miejscu do upływu 7 dni od zgłoszenia pierwszej szkody.

Klauzula uznania okoliczności – bez względu na postanowienia ogólnych bądź szczególnych warunków ubezpieczenia, strony umowy ubezpieczenia uzgodniły, że:

ubezpieczyciel uznaje, że przy zawarciu umowy ubezpieczenia znane mu były wszelkie okoliczności, które są istotne dla oceny ryzyka ubezpieczeniowego. Niniejsze postanowienie nie dotyczy sytuacji, gdy okoliczności, o które zapytywał ubezpieczyciel przed zawarciem umowy, zostały podane niezgodnie z prawdą.

Klauzula zmiany wielkości ryzyka – bez względu na postanowienia ogólnych bądź szczególnych warunków ubezpieczenia, strony umowy ubezpieczenia uzgodniły, że:

w razie ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa wypadku, żadnej ze stron nie przysługuje żądanie zmiany wysokości składki ubezpieczeniowej. W przypadku istotnego wzrostu ryzyka ubezpieczeniowego, ubezpieczyciel może wystąpić do ubezpieczającego z wnioskiem o podjęcie rozsądnych działań prowadzących do zmniejszenia tego ryzyka.

Klauzula wypłaty bezspornej części odszkodowania – bez względu na postanowienia ogólnych bądź szczególnych warunków ubezpieczenia, strony umowy ubezpieczenia uzgodniły, że:

w przypadku potwierdzenia swojej odpowiedzialności za powstałą szkodę ubezpieczyciel wypłaca bezsporną część szacunkowej wysokości należnego odszkodowania w formie zaliczki w ciągu 14 dni roboczych od zawiadomienia o szkodzie.

Klauzula szybkiej likwidacji szkód – bez względu na postanowienia ogólnych bądź szczególnych warunków ubezpieczenia, strony umowy ubezpieczenia uzgodniły, że:

W przypadku awarii sprzętu elektronicznego, którego przywrócenie do pracy (w ciągu 24 godzin) jest konieczne dla normalnego funkcjonowania firmy, Ubezpieczający/Ubezpieczony powiadamiając o szkodzie Ubezpieczyciela może przystąpić do samodzielnej likwidacji szkody, sporządzając stosowny protokół opisujący rozmiar i przyczynę zdarzenia. Równocześnie Ubezpieczający/Ubezpieczony przedstawi wyliczone wartości szkody lub fakturę za naprawę, które będą podstawą obliczenia odszkodowania przez Ubezpieczyciela. W przypadku awarii sprzętu elektronicznego, którego przywrócenie do pracy nie jest natychmiast konieczne, Ubezpieczający/Ubezpieczony po zgłoszeniu szkody może przystąpić do samodzielnej likwidacji szkody na powyższych zasadach jedynie w przypadku, gdy Ubezpieczyciel nie dokona oględzin przedmiotu dotkniętego szkodą w ciągu 3 dni od daty otrzymania zgłoszenia.

Klauzula pokrycia kosztów naprawy uszkodzeń powstałych w mieniu otaczającym – bez względu na postanowienia ogólnych bądź szczególnych warunków ubezpieczenia, strony umowy ubezpieczenia uzgodniły, że:

ochroną ubezpieczeniową dodatkowo objęte są wszelkie szkody w mieniu otaczającym należącym do ubezpieczającego/ubezpieczonego, które są bezpośrednią konsekwencją szkód w ubezpieczonych przedmiotach. Limit odpowiedzialności ubezpieczyciela wynosi 50 000,00 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w każdym okresie ubezpieczenia.

Klauzula automatycznego pokrycia konsumpcji sumy ubezpieczenia w ubezpieczeniu mienia systemem pierwszego ryzyka – bez względu na postanowienia ogólnych bądź szczególnych warunków ubezpieczenia, strony umowy ubezpieczenia uzgodniły, że:

ubezpieczyciel na wniosek ubezpieczającego przywróci automatycznie pierwotną sumę ubezpieczenia (doubezpieczenie) po wypłacie odszkodowań. Ubezpieczający zobowiązany będzie do dopłaty stosownej składki, wynikającej z automatycznego pokrycia konsumpcji sumy ubezpieczenia, wg stawki wynikającej ze złożonej oferty przetargowej, naliczonej do końca rocznego okresu ubezpieczenia zgodnie z zasadą „co do dnia”, w terminie 14 dni od otrzymania od ubezpieczyciela stosownego rachunku. Klauzula nie ma zastosowania jeżeli ogólne (szczegółne) warunki ubezpieczenia nie przewidują konsumpcji sumy ubezpieczenia.

Klauzula przejrzystości sumy ubezpieczenia - bez względu na postanowienia ogólnych bądź szczególnych warunków ubezpieczenia, strony umowy ubezpieczenia uzgodniły, że:

w odniesieniu do budynków i budowli zadeklarowanych do ubezpieczenia od ognia i innych zdarzeń losowych lub do ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk w wartości rzeczywistej, księgowej brutto lub odtworzeniowej nowej wprowadza się nadwyżkową sumę ubezpieczenia

w wysokości 3 000 000,00 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w każdym okresie ubezpieczenia ponad zadeklarowaną (podaną) sumę

ubezpieczenia. Nadwyżkowa suma ubezpieczenia będzie miała zastosowanie w przypadku, gdy wysokość szkody (bez potrąceń amortyzacyjnych i zużycia technicznego) przewyższać będzie sumę ubezpieczenia podaną w wartości rzeczywistej, księgowej brutto lub odtworzeniowej nowej. Odszkodowanie zostanie zaspokojone wówczas najpierw z podstawowej sumy ubezpieczenia (do jej wyczerpania), a pozostała jego część z nadwyżkowej sumy ubezpieczenia.

Obligatoryjne zasady likwidacji szkód w odniesieniu do wszystkich ubezpieczeń zawartych w I części zamówienia

1. Wykonawca zobowiązuje się do przekazywania korespondencji związanej z likwidacją szkód, kierowanej do Zamawiającego bądź innych osób zainteresowanych, za pośrednictwem brokera Zamawiającego, Inter-Broker sp. z o.o. – zwanego dalej „brokerem”.
2. W sytuacjach niecierpiących zwłoki dopuszcza się przekazywanie przez Wykonawcę korespondencji, o której mowa w pkt. 1, bezpośrednio Zamawiającemu, jednakże z równoległym powiadamianiem o niej brokera.
3. Korespondencja, o której mowa w pkt. 1, może być prowadzona pisemnie, faksem lub drogą elektroniczną.
4. Korespondencja, o której mowa w pkt. 1, w szczególności obejmuje:
  - 1) przekazywanie informacji o przyjęciu i zarejestrowaniu szkody - nie później niż w ciągu 3 dni roboczych od daty zgłoszenia szkody,
  - 2) niezwłoczne określanie dokumentów i/lub informacji niezbędnych do ustalenia odpowiedzialności Wykonawcy i wartości szkody oraz wysokości odszkodowania,
  - 3) zawiadomienia o niemożliwości zakończenia postępowania likwidacyjnego w ciągu 30 dni od zgłoszenia szkody, wraz z podaniem uzasadnienia,
  - 4) określanie przypuszczalnego terminu zajęcia ostatecznego stanowiska w sprawie decyzji kończącej postępowanie likwidacyjne,
  - 5) pisemne informowanie Zamawiającego oraz brokera o każdej decyzji odszkodowawczej.
5. Po przyjęciu zgłoszenia szkody Wykonawca zobowiązuje się do bezzwłocznego uzgodnienia z Zamawiającym dogodnego dla obu stron terminu przeprowadzenia oględzin szkody. Dokonanie przez Wykonawcę lub na jego zlecenie oględzin szkody następuje najpóźniej w ciągu 7 dni od dnia zgłoszenia szkody lub w innym, uzgodnionym z Zamawiającym terminie. W razie niedokonania przez Wykonawcę lub na jego zlecenie oględzin w określonym wyżej terminie, Zamawiający ma prawo przystąpić do usuwania następstw szkody. W takich przypadkach wysokość szkody i odszkodowania będzie ustalona na podstawie protokołu sporządzonego przez Zamawiającego oraz następujących dokumentów:
  - dokumentu potwierdzającego tytuł prawny (np. kopia faktury zakupu lub kopia wyciągu z ewidencji środków trwałych),
  - protokołu sporządzonego na okoliczność szkody,
  - dokumentu potwierdzającego wysokość szkody, np. kosztorys lub faktura wraz z dokumentacją fotograficzną ukazującą rozmiar szkody.
6. W przypadku konieczności dokonania dodatkowych oględzin szkody, Wykonawca przeprowadza je w ciągu 3 dni roboczych od dnia zgłoszenia takiej potrzeby.
7. Oględziny szkody mogą nastąpić w innym terminie, niż określony w pkt. 5 i 6, w drodze indywidualnych ustaleń z Zamawiającym.
8. W przypadku roszczeń kierowanych do Zamawiającego z zakresu odpowiedzialności cywilnej Wykonawca zobligowany jest zasięgnąć jego opinii w kwestii uznania przez niego odpowiedzialności za zaistniały wypadek ubezpieczeniowy.
9. Wykonawca może żądać wyłącznie dokumentów i informacji adekwatnych do rodzaju szkody, jej przyczyn i okoliczności i niezbędnych do ustalenia swojej odpowiedzialności oraz wysokości odszkodowania. Żądanie dokumenty i informacje winny być określone wyczerpująco, czytelnie i w sposób niebudzący wątpliwości adresata. Wykonawca nie może powtórnie żądać dokumentów i informacji wcześniej przekazanych, a konsekwencje ich zagubienia lub utraty przez Wykonawcę w żadnym razie nie mogą obciążać Zamawiającego i wpływać na wydłużenie procesu likwidacji szkody i wypłaty należnego odszkodowania.
10. W razie konieczności uzupełnienia niezbędnych dokumentów i informacji, z zastrzeżeniem postanowień pkt 8, Wykonawca może tylko trzykrotnie zwrócić się do Zamawiającego.
11. Wykonawca zobowiązany jest do wypłaty odszkodowania w terminach określonych w art. 817 § 1 i 2 k.c., o ile nie przyjął dodatkowej klauzuli wypłaty bezspornej części odszkodowania, pod rygorem zapłaty odsetek ustawowych za zwłokę. 30-dniowy termin na ostateczną wypłatę odszkodowania, o którym mowa w art. 817 § 1, nie obowiązuje, jeżeli poszkodowany nie dostarczył dokumentów, o które wystąpił Wykonawca, a które mają wpływ na ustalenie wysokości szkody lub odpowiedzialności za szkodę oraz gdy ustalenie odpowiedzialności Wykonawcy albo wysokość należnego odszkodowania zależy od toczącego się postępowania karnego lub cywilnego – dotyczy ubezpieczeń dobrowolnych.
12. Na żądanie Zamawiającego lub brokera Wykonawca jest zobowiązany do udzielenia w przeciągu 3 dni roboczych od otrzymania zapytania informacji, na jakim etapie jest likwidowana szkoda.
13. Wykonawca zobowiązany jest rozpatrzyć odwołanie złożone przez Zamawiającego lub za pośrednictwem brokera ubezpieczeniowego w ciągu 30 dni od daty otrzymania odwołania.

Wykonawca oświadcza, iż do rozstrzygnięcia procedury likwidacyjnej wystarczające są kopie dokumentów przesyłane w formie elektronicznej (e-mailem lub faksem). Niniejsze postanowienie nie dotyczy szkód osobowych, w odniesieniu do których Wykonawca może wymagać od poszkodowanego oryginałów dokumentów.
14. Wykonawca oświadcza, że wypłaty odszkodowań z ubezpieczeń majątkowych dla Zamawiającego będą przyznawane w wartości brutto (z podatkiem VAT), o ile Zamawiający nie będzie odliczać podatku pośredniego VAT. Dotyczy to zarówno odszkodowań wypłacanych na podstawie oryginału faktury naprawy lub zakupu, albo jej kopii, jak również odszkodowań wypłacanych w oparciu o kosztorys odtworzenia uszkodzonego, zniszczonego lub utraconego przedmiotu ubezpieczenia dotkniętego szkodą.
15. Wypłaty odszkodowań z ubezpieczeń majątkowych będą dokonywane przez Wykonawcę na rachunek bankowy Zamawiającego.
16. Wykonawca zobowiązuje się do przysyłania raportu o przebiegu ubezpieczeń do brokera ubezpieczeniowego Zamawiającego na każdy jego wniosek, w terminie 5 dni roboczych od daty złożenia wniosku.
17. Zamawiający ma prawo do wglądu do dokumentacji złożonej przez poszkodowanego u Wykonawcy.
18. Wykonawca jest zobowiązany informować niezwłocznie Zamawiającego o każdej decyzji odszkodowawczej.